

SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (prvi senat)
z dne 27. septembra 2006*

V zadevi T-204/03,

Haladjian Frères SA, s sedežem v Sorgues (Francija), ki jo zastopa N. Coutrelis, odvetnik,

tožeča stranka,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopata A. Whelan in O. Beynet, zastopnika, skupaj z D. Waelbroeckom, odvetnik,

tožena stranka,

ob sodelovanju

Caterpillar, Inc., s sedežem v Peorii, Illinois (Združene države),

* Jezik postopka: francoščina.

Caterpillar Group Services SA, s sedežem v Charleroi (Belgija),

ki sta ju sprva zastopala N. Levy, solicitor, in S. Kingston, barrister, nato N. Levy in T. Graf, odvetnik,

intervenienta,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti odločbe Komisije z dne 1. aprila 2003, s katero je bila zavržena pritožba glede domnevnih kršitev členov 81 ES in 82 ES, ki jo je vložila družba Haladjian Frères SA zoper družbo Caterpillar, Inc.,

SODIŠČE PRVE STOPNJE
EVROPSKIH SKUPNOSTI (prvi senat),

v sestavi R. García-Valdecasas, predsednik, J. D. Cooke, sodnik, in V. Trstenjak, sodnica,

sodna tajnica: K. Pocheć, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 28. marca 2006

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

A – Zadevne družbe

- 1 Tožeča stranka, vlagatelj pritožbe, je francosko podjetje, ki v Evropi in Afriki uvaža in trži rezervne dele za gradbene stroje. Njeni glavni viri dobave so v Evropski uniji in Združenih državah.

- 2 Družba, na katero se nanaša pritožba, družba Caterpillar, Inc., je ameriško podjetje, ki proizvaja in prodaja gradbene stoji in pripadajoče rezervne dele. Trženje teh proizvodov v Evropi in Afriki poteka prek posrednika švicarske hčerinske družbe Caterpillar Overseas. Leta 1990 je družba Caterpillar Overseas ustanovila belgijsko hčerinsko družbo Caterpillar Export Services (CES), da bi vodila in nadzorovala izvoz rezervnih delov, ki jih je proizvedla družba Caterpillar, iz enega geografskega območja v drugo.

B – *Upravni postopki*

1. *Postopek, ki ga je začela Komisija zoper družbo Caterpillar*

- 3 Leta 1963 je družba Caterpillar pri Komisiji priglasila standardni distribucijski sporazum za svoje proizvode v Evropi. Ta priglasitev je bila večkrat ažurirana, med drugim leta 1983 in 1992. Pred vložitvijo pritožbe družbe Haladjian oktobra 1993 in že od leta 1990 so drugi preprodajalci rezervnih delov vložili pritožbe zoper družbo Caterpillar.
- 4 Po teh pritožbah je Komisija 12. maja 1993 na družbo Caterpillar naslovila obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah (v nadaljevanju: obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah), v katerem je temu podjetju očitala, da je za prodajo zunaj ozemlja naložilo plačilo provizije, da je postavilo diskriminatorne cene in da je prepovedalo prodajo preprodajalcem, če je bilo videti, da ti nameravajo izvažati.
- 5 Družba Caterpillar je 27. avgusta 1993 zavzela stališče glede obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah tako, da je ugovarjala obstoju vseh zadevnih kršitev.

2. *Postopek, uveden po pritožbi družbe Haladjian*

- 6 Tožeča stranka je 18. oktobra 1993 na podlagi člena 3 Uredbe Sveta št. 17 z dne 6. februarja 1962, Prve uredbe o izvajanju členov [81] in [82] Pogodbe (UL 1962, 13,

str. 204), vložila zahtevo glede domnevnih kršitev teh določb, ki jih je povzročila družba Caterpillar (v nadaljevanju: pritožba).

- 7 Družba Caterpillar je 25. januarja 1994 predstavila svoja stališča glede pritožbe.

- 8 Družba Haladjian je 23. maja 1994 podala svoje pripombe na ta stališča in na odgovor družbe Caterpillar na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah.

- 9 Komisija je v okviru preiskave 6. in 7. julija 1995 izvedla preglede pri nekaterih evropskih distributerjih družbe Caterpillar. Prav tako je septembra 1995 in nato februarja 1996 Komisija zahtevala različne informacije od evropskih distributerjev družbe Caterpillar, odgovore pa je prejela aprila 1996.

- 10 Družba Haladjian je na Komisijo naslovila več dopisov, da bi ji posredovala nove listine. 11. avgusta 2000 pa je na Komisijo še posebej naslovila povzetek vseh podatkov svoje pritožbe v spisu.

- 11 Komisija je 19. julija 2001 na tožečo stranko naslovila dopis na podlagi člena 6 Uredbe Komisije (ES) št. 2842/98 z dne 22. decembra 1998 o zaslišanju pogodbenic v nekaterih postopkih na podlagi členov [81] in [82] Pogodbe ES (UL L 354, str. 18) in jo obvestila o svojem namenu zavrnitve pritožbe (v nadaljevanju: dopis člen 6).

- 12 Tožeča stranka je 22. oktobra 2001 Komisijo obvestila o svojih stališčih glede dopisa člen 6.
- 13 Komisija je z odločbo z dne 1. aprila 2003 formalno zavrnila pritožbo (v nadaljevanju: izpodbijana odločba).
- 14 Komisija je z dopisom z dne 8. maja 2003 družbo Caterpillar seznanila s tem, da se je po tem, ko je preučila njen odgovor na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah in informacije, ki jih je dobila pozneje, odločila, da bo te ugotovitve zavrgla in zaključila postopek.

Postopek in predlog strank

- 15 Tožeča stranka je to tožbo vložila z vlogo, ki je bila v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložena 10. junija 2003.
- 16 Družbi Caterpillar in Caterpillar Group Services sta z dopisom z dne 2. oktobra, ki je bil dopolnjen 16. oktobra 2003, predlagali intervencijo v podporo predlogov Komisije.
- 17 Družbi Caterpillar in Caterpillar Group Services sta bili s sklepom predsednika petega senata Sodišča prve stopnje z dne 5. decembra 2003 sprejeti kot intervenienta v podporo predlogov Komisije in sprejet je bil predlog za zaupno obravnavo.

- 18 Družbi Caterpillar in Caterpillar Group Services (v nadaljevanju: družba Caterpillar) sta 2. februarja 2004 predlagali intervencijo. Tožeča stranka in Komisija sta 22. in 20. aprila 2004 predstavili svoja stališča glede intervencijske vloge.
- 19 Na podlagi poročila sodnika poročevalca je Sodišče prve stopnje (prvi senat) odločilo začeti ustni postopek in v okviru ukrepov organizacije postopka je bila Komisija naprošena, naj pove, kako se je postopek, začet proti družbi Caterpillar po obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, končal. Komisija je na to vprašanje Sodišča prve stopnje odgovorila z dopisom z dne 8. marca 2006, ki je bil v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vpisan 10. marca 2006.
- 20 Stranke so na obravnavi 28. marca 2006 predstavile svoje ustne izjave in odgovore na vprašanja, ki jih je zastavilo Sodišče prve stopnje.
- 21 Tožeča stranka Sodišču prve stopnje predlaga, naj:
- izpodbijano odločbo razveljavi;
  - Komisiji naloži plačilo stroškov;
  - intervenientoma naloži plačilo njunih stroškov in plačilo njenih stroškov, nastalih v postopku intervencije.

22 Komisija Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

- tožbo zavrne;

- tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

23 Intervenienta Sodišču prve stopnje predlagata, naj:

- tožbo zavrne;

- tožeči stranki naloži plačilo stroškov, ki sta jih imela.

Pravno stanje

A – Uvodne ugotovitve glede obsega obveznosti, ki jih ima Komisija med preiskavo pritožbe glede kršitve členov 81 ES in 82 ES

24 Uvodoma stranki predstavita obveznosti, ki jih ima Komisija med preiskavo pritožbe, analizirata stopnjo dokaza in utemeljitve, ki bi morala biti v tem smislu dosežena v tej preiskavi, in razpravljata o obsegu nadzora Sodišča prve stopnje v primeru tožbe zoper odločbo o zavrnitvi pritožbe.

- 25 Sodišče prve stopnje najprej navaja, da se je z izpodbijano odločbo po končani analizi o uporabi členov 81(1) ES in 82 ES ugotovilo, da podatki, ki jih je v upravnem postopku predložila družba Haladjian, zlasti v odgovoru na dopis člen 6, „ni zadostne podlage za ukrepanje na [pritožbo]“ in slednjo zato zavrne. V zvezi s tem je treba opomniti, kakšne so pravice pritožnika in obveznosti Komisije ob pritožbi, s katero se zatrjuje obstoj kršitve členov 81 ES in 82 ES.
- 26 Tako ima pritožnik pravico, da je obveščen in da komentira razloge za zavrnitev pritožbe zoper Komisijo, preden slednja sprejme odločitev o tej pritožbi. Uredbi št. 17 in 2842/98, ki se uporabljata v tem primeru, dajeta procesne pravice osebam, ki se pri Komisiji pritožijo na podlagi člena 3 Uredbe št. 17. Med temi pravicami so tiste iz člena 6 Uredbe št. 2842/98, na podlagi katerega Komisija, če meni, da na podlagi podatkov, ki jih ima, ni zadostne podlage za ukrepanje na pritožbo, obvesti pritožnika o svojih razlogih in določi datum, do katerega lahko pritožnik pisno predloži svoja stališča.
- 27 Torej niti Uredba št. 17 niti Uredba št. 2842/98 ne vsebujeta izrecnih določb o ukrepanju glede pritožbe in morebitne obveznosti preiskovanja s strani Komisije glede preiskave te pritožbe (sodba Sodišča prve stopnje z dne 18. septembra 1992 v zadevi Automec proti Komisiji, T-24/90, Recueil, str. II-2223, točka 72). V tej točki je treba povedati, da Komisija ni zavezana, da začne postopke za ugotovitev morebitnih kršitev prava Skupnosti (glej po analogiji sodbo Sodišča z dne 14. februarja 1989 v zadevi Star Fruit proti Komisiji, C-247/87, Recueil, str. 291, 301), in da med pravicami, ki jih imajo pritožniki po Uredbah št. 17 in 2842/98, ni pravice do dokončne odločbe o tem, ali zatrjevana kršitev obstaja ali ne (sodba Sodišča z dne 18. oktobra 1979 v zadevi GEMA proti Komisiji, C-125/78, Recueil, str. 3173, točki 17 in 18).

- 28 Na podlagi teh načel je sodna praksa priznala, da če se Komisiji ni treba izreči o tem, ali kršitev obstaja ali ne, ne more biti prisiljena voditi preiskavo, ker naj bi bil namen slednje le raziskovati dokaze o tem, ali kršitev, o kateri se ji ni treba izreči, obstaja ali ne (zgoraj navedena sodba Automec proti Komisiji, točka 76). Poleg tega med to preiskavo noben predpis sekundarne zakonodaje pritožniku ne daje pravice, da Komisijo prisili, naj vodi postopek do dokončne odločbe, s katero se ugotovi obstoj ali neobstoj zatrjevane kršitve (sodba Sodišča z dne 17. maja 2001 v zadevi IECC proti Komisiji, C-449/98 P, Recueil, str. I-3875, točka 35). Obstoj diskrecijske pravice, ki jo ima Komisija pri preučevanju pritožb, ni odvisen od tega, koliko je preiskava že napredovala (zgoraj navedena sodba IECC proti Komisiji, točka 37).
- 29 V tem primeru je Sodišče prve stopnje razsodilo, da mora Komisija, če se je odločila, da bo preiskala pritožbo, to razen v primeru podrobne utemeljitve okoliščin storiti z zahtevano skrbnostjo, resnostjo in vestnostjo, da bi lahko povsem strokovno presodila o dejanskih in pravnih dejavnikih, ki jih v njeno presojo predložijo pritožniki (sodbi Sodišča prve stopnje z dne 29. junija 1993 v zadevi Asia Motor France in drugi proti Komisiji, T-7/92, Recueil, str. II-669, točka 36, in z dne 21. marca 2001 v zadevi Métropole Télévision proti Komisiji, T-206/99, Recueil, str. II-1057, točka 59).
- 30 Ob upoštevanju teh ugotovitev mora Sodišče prve stopnje preveriti, ali so bili v izpodbijani odločbi, s katero je bila pritožba zavrnjena, natančno preučeni dejanski in pravni dejavniki, ki so bili v upravnem postopku predloženi v presojo Komisiji. Tako je treba opozoriti, da sodni nadzor aktov Komisije, ki vključuje zapletene gospodarske presoje, kakršna je ta glede zatrjevanja kršitev členov 81 ES in 82 ES, pomeni le preverjanje spoštovanja postopkovnih pravil in obrazložitve ter preverjanje pravilnosti ugotovljenega dejanskega stanja, neobstoja očitne napake pri presoji in zlorabe oblasti (sodbe Sodišča z dne 17. novembra 1987 v združenih zadevah BAT in Reynolds proti Komisiji, C-142/84 in C-156/84, Recueil, str. 4487, točka 62, in z dne 15. junija 1993 v zadevi Matra proti Komisiji, C-225/91, Recueil, str. I-3203, točki 23 in 25; zgoraj navedena sodba Asia Motor France in drugi proti Komisiji, točka 33).

B – Splošna predstavitev „sistema CES“, očitkov družbe Haladjian in izpodbijane odločbe

- 31 Pritožba družbe Haladjian se nanaša na spremembe, ki jih je družba Caterpillar vnesla v svoj sistem trženja rezervnih delov od leta 1982, in sicer zato, da bi omejila vzporedne uvoze iz Združenih držav v Evropo.

1. Opis sistema CES

- 32 Družba Caterpillar je z namenom trženja svojih proizvodov svet razdelila na več različnih geografskih območij, med katerimi so Združene države, območje ES/EFTA in Afrika, ter je trženje gradbenih strojev in pripadajočih rezervnih delov zaupala 181 neodvisnim distributerjem, ki delujejo v 160 državah. Distributerji družbe Caterpillar na območju ES/EFTA niso ekskluzivni zastopniki na območju, ki jim je zaupano. Tako ima družba Caterpillar dva distributerja v Italiji (med katerima je družba Maia), dva distributerja v Združenem kraljestvu (med katerima je družba Leverton) in samo enega v Franciji (družba Bergerat).
- 33 Družba Caterpillar svojim distributerjem ne določa prodajne cene. Vsak izmed njih svobodno določa svoje cene ob upoštevanju nakupne cene, nihanja menjalnega tečaja, stroškov trženja in razmer lokalne konkurence. Po podatkih, dobljenih v upravnem postopku, so cene, po katerih so prodajali ameriški distributerji, nižje od cen evropskih distributerjev, ki so nižje od cen afriških distributerjev. Cene evropskih distributerjev se prav tako močno razlikujejo od države do države.

- 34 Do leta 1982 družba Caterpillar ni postavila nobene omejitve glede dobave iz enega geografskega območja v drugega. Dobava znotraj enega geografskega območja (kot je območje ES/EFTA) je bila svobodna tako za preprodajalce rezervnih delov kot za uporabnike teh delov. Leta 1982 je družba Caterpillar ugotovila, da je več preprodajalcev razlike v cenah med geografskimi območji izkoristilo za obsežne uvoze iz enega območja v drugega. Po mnenju družbe Caterpillar so ti prenosi ogrozili donosnost njenih distributerjev, ki so veliko vložili v to, da bi zadovoljili zahteve učinkovite in konkurenčne distribucije gradbenih strojev.
- 35 Z letom 1982 se je družba Caterpillar odločila omejiti prodajo rezervnih delov iz enega geografskega območja v drugega (v nadaljevanju: prodaja med območji). Tako je družba Caterpillar z dopisom z dne 24. septembra 1982 svoje ameriške distributerje seznanila, da njenih rezervnih delov ne smejo prodati preprodajalcu, ki jih bo izvozil iz te države. Enako je družba Caterpillar z dopisom z dne 15. decembra 1982 svojim evropskim distributerjem sporočila, da njenih rezervnih delov ne smejo prodati preprodajalcu za izvoz iz Združenih držav ali držav z območja ES/EFTA.
- 36 Ker se ta navodila niso spoštovala, je družba Caterpillar z dopisom z dne 2. februarja 1990 svoje distributerje po svetu obvestila o ustanovitvi Caterpillar Export Services (CES) za upravljanje in nadzor prodaje med območji (v nadaljevanju: sistem CES). Družba Caterpillar je svojim distributerjem poslala tudi seznam, ki se občasno obnavlja, preprodajalcev, ki prodajajo med območji, da bi pritegnila njihovo pozornost in jih spodbudila k preverjanju namembnega kraja naročenih delov (v nadaljevanju: seznam preprodajalcev med območji). Na podlagi izpodbijane odločbe ima za ta postopek preverjanja namembnega kraja rezervnih delov distributer diskrecijsko pravico.
- 37 Po sistemu CES se rezervni deli, ki jih je proizvedel Caterpillar, prodajajo po naslednjih načelih.

- 38 Prvič, končni uporabnik lahko prosto kupuje rezervne dele družbe Caterpillar kjerkoli v Evropi ali v drugih geografskih območjih.
- 39 Drugič, evropski preprodajalec lahko rezervne dele za preprodajo v državah območja ES/EFTA kupuje pri kateremkoli distributerju v teh državah. Tako se šteje, da lahko ustvarja zaloge. Sistem CES se ne uporablja za evropskega preprodajalca, ki kupuje v državi območja ES/EFTA z namenom preprodaje v drugi državi tega območja.
- 40 Tretjič, evropski preprodajalec, ki dobavlja v Združenih državah z namenom prodaje na območju ES/EFTA, lahko še vedno kupuje rezervne dele pri ameriških distributerjih družbe Caterpillar, vendar pod pogojem, da spoštuje posebni postopek, ki vsebuje dva bistvena vidika. Po eni strani mora evropski preprodajalec CES prijaviti, za katero evropsko stranko kupuje dele, in sicer zato, da dobi kodo za stranko. Po drugi strani mora ameriški distributer družbi Caterpillar prijaviti, da je izdal naročilo za dele, ki ga je predložil evropski preprodajalec z namenom izvoza na območje ES/EFTA. Nato družba Caterpillar temu distributerju izstavi račun, ki je za približno 10 % višji od cene, ki se ponavadi zaračuna za dele, namenjene na ameriški trg (v nadaljevanju: cene za ameriške distributerje). Družba Caterpillar to višjo ceno utemeljuje z namenom, da del dobička, ki je tako ustvarjen, nakaže distributerju v Evropi, ki je zadolžen za poprodajne storitve zadevnega gradbenega stroja. Vendar pa ameriški distributer evropskemu preprodajalcu svobodno določa tako ceno, kot jo želi.
- 41 Enak postopek se uporablja v primeru, ko želi evropski preprodajalec kupovati v Evropi z namenom preprodaje v Afriki.

2. *Predstavitev očitkov družbe Haladjian*

42 V pritožbi, ki je bila dopolnjena zlasti z povzetkom vseh podatkov z dne 11. avgusta 2000, je družba Haladjian zatrnila, da ravnanja, ki jih je prijavila, pomenijo kršitve členov 81 ES in 82 ES. Zlasti naj bi bil sistem CES kot tak sporazum med podjetji v smislu člena 81 ES, podrobna pravila za njegovo izvajanje pa naj bi, zlasti zoper družbo Haladjian, omejevala konkurenco v Skupnosti. Družba Haladjian tako trdi, da Caterpillar svojim distributerjem prepoveduje prodajo med območji – na primer izvoz rezervnih delov iz Združenih držav v območje ES/EFTA – in prodajo preprodajalcem rezervnih delov, ki imajo sedež v drugih državah območja ES/EFTA (v nadaljevanju: prodaja znotraj Skupnosti) – na primer iz Italije v Francijo.

43 Glede prodaje med območji družba Haladjian meni, da je omejitev njenih nakupov rezervnih delov v Združenih državah le na dele, ki ji jih je dejansko naročila stranka v Evropi, ovira, da bi zadovoljivo dobavljala na evropski trg, saj ji odreka možnost, da bi imela na voljo dovolj veliko zalogo rezervnih delov, in tako izkrivlja konkurenco. Družba Haladjian prav tako trdi, da povečanje cene za 10 % za ameriške distributerje, če ti izvažajo, omejuje konkurenco, kar vpliva na trgovino med državami članicami.

44 Glede prodaje znotraj Skupnosti družba Haladjian trdi, da družba Caterpillar in njeni evropski distributerji prepovedujejo kakršenkoli vzporedni uvoz med državami članicami Skupnosti, kar škoduje konkurenci in vpliva na trgovino.

3. *Izpodbijana odločba in tožba družbe Haladjian*

45 V izpodbijani odločbi je najprej opisan sistem CES in predstavljeni so rezultati podrobne preiskave za preverjanje utemeljenosti trditev družbe Haladjian, nato pa

so podrobneje predstavljeni razlogi, zaradi katerih je Komisija menila, da podatki, ki jih ima, niso zadostna podlaga za ukrepanje na pritožbo. Pravna presoja Komisije razlikuje med prodajo med območji, ki se izvede v okviru sistema CES, in prodajo znotraj Skupnosti.

- 46 V okviru preizkusa „uporabnosti člena [81(1) ES] za sporazume in usklajena ravnanja glede [prodaje med območji]“ izpodbijana odločba navaja, da sistem CES ne izolira trga Skupnosti, ker niti dejansko niti pravno ne prepoveduje konkurence pri rezervnih delih, uvoženih po nižjih cenah od evropskih. V tem pogledu odločba določa, da po eni strani na območju ES/EFTA evropski preprodajalci lahko prosto in brez kakršnekoli omejitve dobavljajo pri distributerjih na tem območju, po drugi strani pa lahko ti preprodajalci še vedno dobavljajo v Združenih državah v okviru sistema CES (izpodbijana odločba, točka 7.2, četrti pododstavek).
- 47 Izpodbijana odločba navaja, da je ta vir dobave podvržen prisilnemu prijavljanju končnih uporabnikov rezervnih delov, vendar ta prisila bistveno ne omejuje trgovine med Združenimi državami in Evropo in ne vpliva na konkurenco znotraj Skupnosti, kot dokazuje dejstvo, da je uvoz iz Združenih držav še vedno mogoč in donosen, da torej evropski trg ni zaprt in da družba Haladjian še naprej uporablja ta alternativni vir (izpodbijana odločba, točka 7.2, četrti pododstavek, in točka 7.2, sklep, prva alineja).
- 48 Prav tako izpodbijana odločba navaja, da naj razlika 10 % med ceno za ameriške distributerje in ceno v primeru prodaje med območji ne bi bila tako velika glede na razliko med ameriško in evropsko ceno rezervnih delov in nevtralna glede konkurence med preprodajalci na evropskem trgu. Zato naj bi bil učinek, ki bi ga to povečanje cene lahko imelo na konkurenco med preprodajalci, ki uvažajo iz Združenih držav, in uradnimi distributerji v državah ES/EFTA, neznamenit (izpodbijana odločba, točka 7.2, četrti pododstavek, in točka 7.2, sklep, prva alineja).

49 V okviru preizkusa „uporabnosti člena [81(1) ES] za [prodajo znotraj Skupnosti]“ izpodbijana odločba določa, da sistem CES ne vsebuje nobene omejitve konkurence glede na predmet pritožbe. Odločba navaja, da se sistem CES nanaša le na prodajo med območji in ne ogroža svobode nakupa in prodaje znotraj območja ES/EFTA. Končni uporabniki in evropski preprodajalci lahko svobodno kupujejo rezervne dele pri kateremkoli distributerju z območja ES/EFTA, ki ga pooblasti družba Caterpillar, če so deli, ki so jih kupili preprodajalci, namenjeni na trg držav tega območja (izpodbijana odločba, točka 7.1).

50 Tožeča stranka v tožbi navaja tri tožbene razloge. Prvi se nanaša na obstoj očitnih napak pri presoji dejstev in napačne uporabe prava glede uporabnosti člena 81(1) ES v sistemu CES. Drugi tožbeni razlog se nanaša na obstoj napačne uporabe prava glede uporabnosti člena 82 ES v sistemu CES. Tretji tožbeni razlog se nanaša na kršitev postopkovnih pravil in pritožnikovih pravic.

C – Prvi tožbeni razlog: obstoj očitnih napak pri presoji dejstev in napačne uporabe prava glede uporabnosti člena 81(1) ES

51 Tožeča stranka zatrjuje, da izpodbijana odločba vsebuje očitne napake pri presoji dejstev, katerim je bila podvržena Komisija v okviru upravnega postopka in ki so vodila k napačni uporabi prava glede presoje in opredelitve sporazumov ter zadevnih ravnanj glede na člen 81 ES.

1. Očitki glede sistema CES

52 Tožeča stranka najprej trdi, da se z izpodbijano odločbo nepravilno zavrne ugotovitev, da je sistem CES kot tak ustvaril ovire za trgovino med državami članicami, ker je za ameriške distributerje za prodajo med območji povišal cene in ker je omejil naročila evropskih preprodajalcev v Združenih državah le na dele, ki jih dejansko naročijo stranke v Evropi. Družba Haladjian nato predstavi tri natančne očitke, ki se nanašajo na seznam preprodajalcev med območji, nadzor nad namembnim krajem nakupov med območji in zamudo pri dodelitvi kod, s katerimi se določijo transakcije, izvedene v okviru sistema CES (v nadaljevanju: kode CES).

a) Vpliv na omejitve prodaje med območji

Trditve strank

53 Tožeča stranka zatrjuje, da sta celoten značaj sistema CES in omejitve, ki jo uvaja v prodajo med območji, nerazdružljiva z njegovim vidikom znotraj Skupnosti, katerega vplive je treba presojati konkretno in ne abstraktno. Torej ne moremo trditi, da sistem CES bistveno ne vpliva na konkurenco v Skupnosti, če v izpodbijani odločbi ni nobene analize upoštevne trga. Prav tako naj razmišljanje, da uvoz iz Združenih držav v Evropo še vedno ostaja mogoč in donosen, kar omogoča evropskemu trgu, da ni zaprt (glej izpodbijano odločbo, točka 7.2, str. 25, prva alineja), ne bi bilo upoštevno za sklepanje o neobstoju omejitve konkurence v smislu člena 81 ES.

54 Glede tega tožeča stranka poudarja, da izpodbijana odločba nima nobene posledice zaradi tega, ker so geografski trgi strogo ločeni, kot dokazuje dejstvo, da

preprodajalci za razliko od končnih uporabnikov ne morejo neodvisno kupovati v Združenih državah, dejstvo, da sama – edini alternativni vir dobave, ki obstaja v Skupnosti – ne more ustvarjati zaloga iz Združenih držav, in dejstvo, da se je njen tržni delež v Franciji bistveno zmanjšal. Ta tržni delež se je zmanjševal iz 30 % leta 1982 na 20 % leta 1993 in na manj kot 10 % leta 2003, in to v korist družbe Bergerat, ki je distributer družbe Caterpillar v Franciji, kar naj bi bilo očitno višje od praga občutljivosti, ki ga je določila sodna praksa za uporabo prava Skupnosti (sodba Sodišča prve stopnje z dne 21. oktobra 2003 v zadevi General Motors Nederland in Opel Nederland proti Komisiji, T-368/00, Recueil, str. II-4491, točka 153). To zmanjšanje naj bi zadostovalo za prikaz obstoja omejevanja konkurence v smislu člena 81 ES. Glede na razvoj tega tržnega deleža naj ne bi bilo relevantno, da se je število končnih uporabnikov, za katere je družba Haladjian kupovala v Združenih državah v okviru sistema CES, med letoma 2001 in 2003 povečalo. Poleg tega naj bi bilo treba preučiti celoten trg in ne le pritožnikovega položaja. Tako naj za končnega evropskega uporabnika, ki išče prodajalca, ki mu lahko hitro dobavi dele na zalogi, nakupi v Združenih državah, izvedeni v okviru sistema CES, ne bi pomenili dejanskega alternativnega vira dobave.

55 Tožeča stranka prav tako zatrjuje, da povečanje cene za ameriške distributerje, ki izvažajo v Evropo, ne povzroči le 10 % podražitve, upoštevajoč da je cena, ki se dejansko zaračuna, lahko nižja od cene za ameriške distributerje zaradi znižanj, ki jih družba Caterpillar navadno odobri svojim distributerjem. Iz več listin, ki jih je Komisiji predložila družba Haladjian, naj bi izhajalo, da družba Caterpillar ne odobri popustov, ki so v navadi, distributerjem, ki prodajajo za izvoz (glej dopis družbe Caterpillar ameriškim distributerjem z dne 2. februarja 1990 in dopis družbe Caterpillar trgovcem na drobno („sub-dealers“) z dne 28. junija 1993). Dodaten strošek za ameriškega distributerja in s tem za evropskega preprodajalca in njegovo stranko je lahko torej veliko višji od tistega, ki ga navaja izpodbijana odločba.

56 Komisija in družba Caterpillar navajata, da so uvozi iz Združenih držav mogoči in donosni in da je družba Haladjian še naprej alternativen vir dobave za evropske uporabnike. Težave, ki jih izpostavlja družba Haladjian, naj torej ne bi pomenile

neposredne omejitve konkurence v smislu člena 81(1) ES, zlasti glede na merila, določena v sodbi Sodišča z dne 28. aprila 1998 v zadevi *Javico* (C-306/96, Recueil, str. I-1983, točki 16 in 25), v kateri je bilo odločeno, da ni treba, da je vpliv zatrjevanih omejitev konkurence na menjalne tokove med državami članicami neznaten, ampak bistven.

Presoja Sodišča prve stopnje

⁵⁷ Uvodoma je treba povedati, da sistem CES prepoveduje prodajo med območji, razen kadar ustreza dejanski zahtevi uporabnika, ki pooblasti preprodajalca za posrednika, in je treba v tem primeru zahtevo izvesti po sistemu CES. Tako je neizpodbitno, da evropski preprodajalec, kot je družba Haladjian, ne more več kupovati rezervnih delov, ki jih družba Caterpillar proizvaja v Združenih državah zase, zlasti za ustvarjanje zalog za neposredno zadovoljitev njenih evropskih strank, kot je bilo to mogoče pred uvedbo sistema CES. Poleg tega se je v primeru prodaje med območji cena za ameriške distributerje povečala za približno 10 %, medtem ko distributer, ki ima sedež v Združenih državah, popolnoma prosto določa ceno, ki jo namerava zahtevati od evropskega preprodajalca.

⁵⁸ Komisija je te omejitve prodaje med območji preučila v upravnih postopkih, ki so se začeli zoper družbo Caterpillar in po pritožbi družbe Haladjian. V tem okviru je družba Caterpillar lahko navedla, da se je dejanski strošek nakupa gradbenega stroja razdelil na polovico, in sicer na nakupno ceno stroja in na strošek rezervnih delov in vzdrževanja. V praksi je prodaja rezervnih delov tista, ki bolj kot prodaja gradbenih strojev dopušča distributerjem, da pokrijejo stroške vzpostavitve distribucijskega omrežja. V teh okoliščinah je družba Caterpillar želela vzpostaviti sistem, ki bi bolj upošteval interese distributerjev, ki se morajo soočiti z obveznostmi, ki jih ne krijejo preprodajalci, ki intervenirajo kot vzporedni uvozniki rezervnih delov, ne da bi krili stroške, povezane z distribucijo gradbenih strojev. Ta sistem naj bi bil v skladu

z interesi strank družbe Caterpillar, ki naj bi bili zainteresirani, da imajo na voljo dobro distribucijsko omrežje za vzdrževanje in popravljanje njihovih strojev. Med obravnavo je družba Caterpillar povedala, da je šlo za odločilen dejavnik njene tržne politike in da je računala na kakovost svojega omrežja, da je lahko konkurirala drugim proizvajalcem gradbenih strojev.

- 59 Položaj družbe Haladjian in položaj drugih neodvisnih preprodajalcev je treba presoјati v tem smislu. Družba Haladjian se dejansko ne more zadovoljiti s tem, da zahteva ohranitev ugodnega položaja, ki ga je imela pred letom 1982, torej položaja, ko je lahko brez omejitev nabavljala v Združenih državah, upoštevajoč, da je prav ta položaj lahko ogrožal celovitost in kakovost svetovnega omrežja distribucije družbe Caterpillar in bil razlog za vzpostavitev sistema CES. Na tej točki je treba povedati – kot navaja izpodbijana odločba – da ima družba Haladjian še vedno možnost nabavljati v Združenih državah, vendar le, če spoštuje pravila sistema CES. Ta preostala možnost dobave je popolnoma upoštevna, če družbi Caterpillar omogoči, da zadovolji pričakovanja nekaterih strank, ki želijo imeti na voljo drug vir dobave rezervnih delov, kot ga ponuja lokalni distributer.

- 60 Glede tega iz spisa izhaja, da družba Haladjian še vedno dokazuje določeno dinamičnost vzporednega uvoza iz Združenih držav v območje ES/EFTA, upoštevajoč, da se je število vseh končnih uporabnikov, za katere je bila registrirana v sistemu CES za prodajo med območji, med letoma 2001 in 2003 povečalo za več kot 20 % in da so se v tem obdobju njeni nakupi v Združenih državah po sistemu CES povečali skoraj za 40 %. Tako se je družba Haladjian prilagodila novim pravilom, ki jih uvaja sistem CES, in trditev, da naj bi bila edini alternativni vir dobave, ki obstaja v Skupnosti, ji je, če je resnična, lahko omogočila, da svoje dejavnosti iz Francije razširi še v druge države članice.

- 61 Glede trditve o zmanjšanju njenih tržnih deležev v Franciji je treba povedati, da ne temelji na dovolj verjetnih dokazih, ker je podprta s primerjavo med celotnimi prihodki družbe Bergerat, ki prodaja druge proizvode kot družba Caterpillar in ponuja več storitev kot družba Haladjian, in prihodki družbe Haladjian in ker se je začetni tržni delež družbe Haladjian leta 1982 („približno tretjina trga“) izračunal po neuradni presoji družbe Bergerat leta 1979, o kateri je bila družba Haladjian posredno obveščena z dopisom kanadskega distributerja 19. oktobra 1981.
- 62 Glede trditve tožeče stranke, da povečanje cen družbe Caterpillar za njenega ameriškega distributerja, če ta izvažajo v Evropo, ne povzroči le 10 % podražitev cene za ameriške distributerje, upoštevajoč, da je bila cena, ki jo je distributer dejansko zaračunal stranki, lahko nižja od te cene zaradi popustov, ki jih je družba Caterpillar odobrila distributerju, je treba povedati, da – kot navaja izpodbijana odločba (točka 5.1, tretji pododstavek) – družba Caterpillar ni posegla v določanje končne prodajne cene, ki so jo njeni ameriški distributerji uporabili za prodajo med območji. V vsakem primeru tožeča stranka ni predložila dokaza za svoje trditve, da družba Caterpillar svojim distributerjem ne odobri popustov, ki so v navadi, zgolj zato, ker je prodaja namenjena izvozu, ali dokazala, da so se velike razlike v cenah med Združenimi državami in območjem ES/EFTA zaradi sistema CES nevtralizirale, tako da so ti izvozi postali poslovno bistveno manj zanimivi, in sicer toliko manj, kolikor imajo ameriški distributerji svobode pri ponujanju popusta na njihovo maržo. Zlasti dva dopisa, ki jih glede tega navaja tožeča stranka, nista prepričljiva, upoštevajoč, da se prvi dopis družbe Caterpillar ameriškim distributerjem z dne 2. februarja 1990 ne sklicuje na vprašanje popusta in da se drugi dopis družbe Caterpillar distributerjem na drobno z dne 28. junija 1993 sklicuje na maloprodajo, katere namen je lokalna dobava strankam družbe Caterpillar in ne prodaja za izvoz.
- 63 Iz zgoraj navedenega izhaja, da Komisija s tem, da dokazov, ki jih je v podporo omejevalnemu učinku prodaje med območji predložila tožeča stranka, ni štela za dovolj prepričljive, ni očitno napačno presojala dejstev.

64 Druge trditve tožeče stranke tega sklepa ne morejo omajati.

b) Očitek glede seznama preprodajalcev med območji

65 Tožeča stranka trdi, da če je res, da se seznam preprodajalcev med območji ne nanaša uradno na preprodajalce, ki trgujejo znotraj Skupnosti, je res tudi, da so v resnici preprodajalci, ki trgujejo ali želijo trgovati znotraj Skupnosti, nujno na tem „črnem seznamu“. Razlikovanje med evropskim preprodajalcem, ki deluje iz ene države članice v drugo, in preprodajalcem med območji, ki deluje po sistemu CES, naj bi bilo torej zgolj teoretično in sistem CES naj bi vseboval dejavnik, ki omejuje konkurenco za evropske preprodajalce, ki prodajajo znotraj Skupnosti, upoštevajoč, da bi ta seznam distributerjem družbe Caterpillar omogočil, da se jih odkrije zgolj zato, ker so bili določeni za preprodajalce med območji.

66 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da tožeča stranka ob tem, da zatrjuje, da so vsi preprodajalci znotraj Skupnosti tudi preprodajalci med območji, ki so vpisani na ustrezni seznam, ne navaja, zakaj ta trditev določa omejitve prodaje znotraj Skupnosti ali prodaje med območji. Tako tožeča stranka ni razložila, zakaj ji je to dejstvo – če je resnično – lahko omejevalo dobavljanje v Združenih državah v okviru sistema CES ali škodovalo njenim možnostim dobavljanja v Evropi. V tem pogledu je treba povedati, da iz izpodbijane odločbe izhaja, da je seznam preprodajalcev med območji namenjen le obveščanju distributerjev družbe Caterpillar o tem, da bi bil preprodajalec, ki se predstavlja kot kupec delov, namenjenih lokalni uporabi, v bistvu lahko preprodajalec, ki namerava te dele uporabiti za trgovanje med območji in s tem krši sistem CES.

67 Iz navedenega izhaja, da je treba očitek tožeče stranke glede seznama preprodajalcev med območji zavrniti.

c) Očitek glede nadziranja namembnega kraja prodaje med območji

68 Tožeča stranka ugovarja navedbi iz izpodbijane odločbe, da evropskemu preprodajalcu, ki je vpisan na seznam preprodajalcev med območji, ni odvzeta možnost kupovanja delov, ampak je lahko potrjen diskrecijski pravici samega distributerja v postopku preverjanja namembnega kraja proizvodov, ki so bili kupljeni za prodajo na območju ES/EFTA (izpodbijana odločba, točka 5.3, druga alineja, peti pododstavek). V resnici naj bi domnevna diskrecijska pravica, ki jo imajo na razpolago distributerji, pomenila obveznost, ki jo je družba Caterpillar naložila svojim distributerjem. Ker morajo distributerji spoštovati pravila sistema CES za prodajo med območji, naj bi bilo treba nujno opravljati učinkovit nadzor nad namembnim krajem rezervnih delov, ki se prodajajo evropskim preprodajalcem, ki so vpisani na seznam preprodajalcev med območji. Tako naj ne bi bilo tako pomembno, da družba Haladjian ni zatrjevala, da jo je evropski preprodajalec podvrjel postopku preverjanja namembnega kraja proizvodov, ki so bili kupljeni za prodajo na območju ES/EFTA. Če ta distributer ve, da je namembni kraj proizvoda območje ES/EFTA, ni zavezan nobenemu preverjanju uporabe sistema CES. Ker ima družba Haladjian sedež v Franciji, kjer so cene višje, njeni nakupi v drugih državah članicah za prodajo v Franciji gotovo ustrezajo prodaji znotraj Skupnosti in sploh nima smisla, da mora dokazati, da je bila v Skupnosti potrjena postopku preverjanja namembnega kraja kupljenih proizvodov. Sicer pa tožeča stranka opozarja, da dopis g. A. Schmidtu z dne 11. septembra 1990 kaže na to, da je uvoze družbe Haladjian v pristaniščih Le Havre in Marseille nadzoroval francoski distributer družba Bergerat.

69 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da trditev tožeče stranke, da je nadzor namembnega kraja prodaje med območji v bistvu odredila družba Caterpillar in ni bil prepuščen diskrecijski pravici zadevnega distributerja, ne more dokazati, da je izpodbijana odločba v tem pogledu napačna. Iz dopisa družbe Caterpillar z dne 13. decembra 1990, ki predstavlja vsebino sistema CES distributerjem na območju ES/EFTA, izhaja, da je odgovornost distributerja, da določi, ali so deli, ki jih prodaja preprodajalcu na območju ES/EFTA, namenjeni na to ali kakšno drugo geografsko območje. Ta nadzor ostaja torej pod diskrecijsko pravico distributerja, ki ga, če presodi, da je potreben, izvede. V primeru dvoma mora distributer preprodajalca vprašati, kam so namenjeni deli, ki jih kupuje. Če pride do preprodaje zunaj zadevnega območja, za prodajo velja sistem CES; če ni tako, za prodajo ni drugih

formalnosti. Če pride do prodaje med distributerjem z območja ES/EFTA in preprodajalcem na tem območju, se lahko tak nadzor utemelji tudi, če ta distributer presodi, da so ti deli lahko namenjeni v Afriko, pri čemer bi šlo za prodajo med območji. Noben dokument iz tega spisa torej ne kaže na to, da družba Caterpillar svojim distributerjem nalaga sistematično preverjanje namembnega kraja prodanih proizvodov.

- 70 Sicer sklicevanje tožeče stranke na dopis g. A. Schmidtu z dne 11. septembra 1990, da uvoz družbe Haladjian v pristaniščih Le Havre in Marseille iz Združenih držav nadzoruje francoski distributer družba Bergerat, nikakor ne kaže na to, da je ta nadzor zahtevala družba Caterpillar in sistem CES. Ta dokument spada v poseben kontekst, v katerem sta družbi Bergerat in Caterpillar skušali opredeliti vire dobave družbe Haladjian, ki je še naprej dobavljala iz Združenih držav, ne da bi zanjo veljal sistem CES.
- 71 V vsakem primeru je treba povedati, da tožeča stranka ne ugovarja presoji iz izpodbijane odločbe, ki navaja, da ni določila ali *a fortiori* dokazala, da je bila predmet takega nadzora glede namembnega kraja rezervnih delov, ki so bili kupljeni pri distributerju, ki ima sedež na območju ES/EFTA. Torej na tej podlagi ne more trditi, da naj bi sistem CES oviral prodajo znotraj Skupnosti.
- 72 Iz navedenega izhaja, da je treba zavrnilo očitke tožeče stranke v zvezi z nadziranjem namembnega kraja prodaje med območji.

d) Očitek glede pozne dodelitve kod CES

- 73 Tožeča stranka navaja, da ji je družba Caterpillar kode CES včasih dodeljevala prepozno, čeprav so bile te kode potrebne za izpolnitev naročil njenih strank

v Združenih državah. Po mnenju tožeče stranke je treba te zamude upoštevati pri presoji protikonkurenčnosti sistema CES. Zato tožeča stranka zatrjuje, da sklepanje iz točke 5.4 izpodbijane odločbe za zavrnitev njenih trditev ne upošteva dokazov, ki so bili predloženi v upravnem postopku. Tako naj bi Komisija izpostavila določene elemente iz razpredelnice, ki jo je družba Haladjian priložila svojim stališčem glede dopisa člen 6, kot je neobstoj primerov, ki kažejo na zanesljivost, in dejstvo, da izhodiščna točka, ki se je upoštevala za izračun roka dodelitve kode, ni datum prenosa te zahteve na CES v Belgiji, ampak datum prenosa te zahteve v Združene države, čeprav naj bi drugi dokumenti dokazovali, da je družba Caterpillar sama priznala te zamude pri prenosu.

74 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da tožeča stranka v upravnem postopku ni predložila nobenega dokumenta, dokaza ali dokaznega indica, da bi dokazala, da so bile zamude pri dodeljevanju kod CES, do katerih je včasih prišlo po uvedbi sistema CES, odvisne od namerne volje družbe Caterpillar, da ji oteži delovanje sistema CES.

75 Iz dopisovanja med družbama Caterpillar in Haladjian z dopisoma z dne 21. in 28. maja 1993 izhaja, da je družba Caterpillar družbo Haladjian obvestila o tem, da dodelitev kod CES temelji na pridobitvi informacij, potrebnih za uresničitev naročil, ki jih v danem trenutku ni bilo vseh na seznamih naročil, ki jih je prenesla družba Haladjian.

76 Enako je po pritožbi, ki jo je 7. marca 2000 vložila družba Haladjian, da je leta 1999 in v začetku leta 2000 prišlo do določenih zamud pri dodeljevanju kod, družba Caterpillar z dopisom z dne 31. marca 2000 odgovorila, da dodeljevanje kod ni bilo nikoli ustavljeno in da so bile te zamude povezane s težavami, ki jih je imel CES pri kontaktiranju oseb, ki so družbi Haladjian naročile, naj izvede naročilo v Združenih državah, zaradi česar se je CES odločil, da bo, da odpravi te težave, sprostil svoj sistem tako, da bo naključno preverjal določena naročila in ne vseh, kot je to delal prej.

- 77 Iz navedenega izhaja, da je treba zavriniti očitke tožeče stranke v zvezi z dodelitvijo kod CES.
- 78 Zato je treba vse očitke, ki jih navaja tožeča stranka glede bistveno protikonkurenčnega značaja sistema CES, zavriniti.

2. Očitki glede dopisa družbe Caterpillar njenim evropskim distributerjem z dne 15. decembra 1982

- 79 Tožeča stranka trdi, da izpodbijana odločba v okviru predstavitve sprememb sistema trženja proizvodov družbe Caterpillar od leta 1982 (točka 5.2) in preučitve uporabnosti člena 81(1) ES za sporazume in sporna ravnanja v območju ES/EFTA (točka 7.1), temelji na napačni različici dopisa z dne 15. decembra 1982, ki ga je družba Caterpillar poslala svojim evropskim distributerjem. Iz različice, ki je bila navedena v izpodbijani odločbi, izhaja, da je družba Caterpillar od svojih distributerjev v Evropi zahtevala, naj ne prodajajo rezervnih delov preprodajalcu, ki bi jih želel izvažati v druge države kot Združene države ali države območja ES/EFTA. Edina različica, ki se upošteva, naj bi bila različica tega dopisa, ki jo je družbi Haladjian poslala družba Leverton, eden izmed distributerjev s sedežem v Združenem kraljestvu, in iz katere izhaja, da naj bi se prepoved prodaje zunaj dodeljenega območja nanašala le na Združene države in ne na države iz območja ES/EFTA, kot je bilo napačno zapisano v izpodbijani odločbi.
- 80 Tožeča stranka zatrjuje tudi, da je bil ob sprejetju izpodbijane odločbe kršen člen 6 Uredbe št. 2842/98, ki določa, da mora imeti pritožnik možnost, da pisno predloži svoja stališča glede razlogov za zavrnitev pritožbe, upoštevajoč da različica dopisa

z dne 15. decembra 1982, na kateri temelji odločba, ni tista, ki je bila priložena k dopisu člen 6 in da Komisija tožeči stranki ni povedala, da bo ta dopis razlaga in obseg, ki ju je nameravala dati temu dokumentu v končni odločbi (sodba Sodišča z dne 25. oktobra 1983 v zadevi AEG proti Komisiji, 107/82, Recueil, str. 3151, točki 26 in 27).

- 81 Komisija, ki jo podpira družba Caterpillar, tej analizi ugovarja.
- 82 Sodišče prve stopnje najprej ugotavlja, da ni dveh različic dopisa z dne 15. decembra 1982, kot trdi tožeča stranka, ampak dva različna dopisa z istim datumom, ki jih je družba Caterpillar naslovila na različne naslovnike. Tako je treba povedati, da je vsebina tega dopisa, ki ga navaja izpodbijana odločba, enaka vsebini dopisa z dne 15. decembra 1982, ki ga je družba Caterpillar naslovila na svoje distributerje z območja ES/EFTA (priloga 46 k vlogi, stran 1034). Izpodbijana odločba v tej točki torej ni napačna. Sicer je glede dopisa z dne 15. decembra 1982, ki ga je navedla tožeča stranka, treba povedati, da je ta dopis v bistvu enak dopisu z istim datumom, ki ga je družba Caterpillar naslovila na distributerje, katerih dodeljeno območje niso geografska območja z območja ES/EFTA (priloga 46 k vlogi, točka 1038, glej tudi prilogo 1 k intervencijski vlogi). Komisija torej ne bi smela upoštevati tega dopisa za preučitev uporabnosti člena 81(1) ES za sporazume in sporna ravnanja znotraj območja ES/EFTA.
- 83 Poleg tega je treba povedati, da je bil sistem CES ustanovljen šele leta 1990, in sicer, da bi odpravil nespoštovanje navodil distributerjem družbe Caterpillar, ki so bila dana leta 1982. Torej je družba Caterpillar šele od leta 1990 naprej resnično lahko upravljala in nadzorovala izvoz rezervnih delov iz enega geografskega območja v drugega. Tako iz spisa izhaja, da je z dopisom z dne 13. decembra 1990, ki je bil naslovljen na vse njene distributerje v Skupnosti potem, ko je nemški distributer Zeppelin zavrnil prodajo belgijskemu preprodajalcu, družba Caterpillar izrecno opozorila, da se sistem CES ne uporablja za preprodajalce, ki prodajajo uporabnikom

na območju ES/EFTA. Ta dokument torej Komisiji omogoči, da ugotovi, da v tem primeru ne obstajajo pisna navodila družbe Caterpillar njenim evropskim distributerjem, s katerimi od njih zahteva, naj ne prodajajo preprodajalcem, ki želijo kupovati v državi z območja ES/EFTA, da bi preprodajali v drugo državo s tega območja, kot je navedeno v izpodbijani odločbi v točkah 6.1 in 7.1.

84 Poleg tega se tožeča stranka ne more sklicevati na kršitev člena 6 Uredbe št. 2842/98, saj je bila o obeh dopisih z dne 15. decembra 1982 obveščena v okviru upravnega postopka kot priloge k stališčem družbe Caterpillar na pritožbo z dne 9. februarja 1994 in jih je komentirala v pisnih stališčih na dopis člen 6, tako da je pritegnila pozornost Komisije glede tega, za kar je mislila, da je prava različica dopisa z dne 15. decembra 1982, ki se mora upoštevati pri presoji sporazumov in spornih ravnanj znotraj območja ES/EFTA. Tožeča stranka torej ne more očitati Komisiji, da je predstavila vsebino dopisa, ki ga je družba Caterpillar dejansko naslovila na svoje distributerje z območja ES/EFTA in da je na njegovi podlagi sprejela ustrezne sklepe.

85 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba očitke tožeče stranke glede dopisa družbe Caterpillar njenim evropskim distributerjem z dne 15. decembra 1982 zavrnilo.

3. Očitki glede dokumentov, ki se nanašajo na družbo Bergerat in na ponudbe, ki jih je družba Bergerat poudila strankam družbe Haladjian

a) Očitek glede dopisa družbe Caterpillar družbi Bergerat z dne 19. julija 1990

Izpodbijana odločba

86 V okviru predstavitve rezultatov preiskave odnosa med družbo Caterpillar in njenim francoskim distributerjem družbo Bergerat izpodbijana odločba v točki 6.2 pred-

stavlja vsebino izmenjave dopisov med tema podjetjema. Po eni strani gre za dopis z dne 10. julija 1990, ki ga je družba Bergerat naslovila na družbo Caterpillar, v katerem se je pritožila nad konkurenčnim pritiskom, ki ga je na njenem ozemlju povzročal uvoz rezervnih delov iz Združenih držav, in zahtevala informacije o rezultatih izvajanja sistema CES v Združenih državah, po drugi strani pa za dopis z dne 19. julija 1990, s katerim je družba Caterpillar odgovorila družbi Bergerat in jo obvestila, da bo sistem CES dosegel svoj cilj, ko se bo vir dobave preprodajalcev rezervnih delov znamke Caterpillar zmanjševal in ga na koncu ne bo več. Ta dopis z dne 19. julija 1990 prav tako navaja, da so cilji sistema CES to, da se prenehajo dejavnosti preprodajalcev, ob čemer se poskrbi za optimizacijo možnosti dodatne prodaje, in da ne bi izgubili nobene pomembne pogodbe za rezervne dele, ki jih izvirno proizvaja družba Caterpillar (izpodbijana odločba, točka 6.2, str.11).

- 87 Iz izpodbijane odločbe izhaja, da ti dokumenti potrjujejo politiko družbe Caterpillar, ki želi prek sistema CES nadzorovati prodajo med območji in preprečevati, da se ta prodaja izvede zunaj tega sistema. Izpodbijana odločba v podporo tej trditvi navaja, da če dopis družbe Caterpillar z dne 19. julija 1990 priporoča trgovinsko politiko, ki želi zaključiti z dejavnostmi preprodajalcev, se ta dopis – bran ob svojem sobesedilu – v resnici nanaša le na uvoz preprodajalcev iz Združenih držav, ki se izvaja zunaj sistema CES. To razlago naj bi podkrepili dejstvo, da ta dopis odgovarja dopisu družbe Bergerat z dne 10. julija 1990, v katerem je slednja izpostavila vprašanje uporabe sistema CES strogo za izvoz iz Združenih držav, in dejstvo, da „za izvajanje politike za zaustavitev uvoza rezervnih delov iz Združenih držav v Evropo s strani preprodajalcev ni nobenega dokaza“ (izpodbijana odločba, točka 6.2, str. 12).

Trditve strank

- 88 Tožeča stranka navaja, da iz dopisa družbe Caterpillar družbi Bergerat z dne 19. julija 1990 izrecno izhaja, da je cilj sistema CES popolnoma ustaviti vire dobave preprodajalcev delov, ki jih izvirno proizvaja družba Caterpillar v Združenih

državah. Izpodbijana odločba naj bi bila torej napačna, ker navaja, da se v tem dokumentu ne pojavijo poskusi, da se območje ES/EFTA izolira od drugih geografskih območij. Da bi prišla do tega zaključka, odločba zatrjuje, da se dopis z dne 19. julija 1990 nanaša le na dejavnosti preprodajalcev, ki se izvajajo „zunaj sistema CES“. Po mnenju tožeče stranke ta razlaga nasprotuje tako besedilu tega dopisa kot zasnovi sistema CES, ki temelji na ideji, da preprodajalci nimajo pravice do trgovanja med območji, pravice, ki jo imajo le končni uporabniki. Tožeča stranka meni, da so preprodajalci, na katere se nanaša prepoved izvoza, ki je zapisana v dopisu z dne 19. julija 1990, vsi preprodajalci in ne le preprodajalci, ki delujejo zunaj sistema CES.

- 89 Komisija, ki jo podpira družba Caterpillar, zatrjuje, da te kritike ne upoštevajo besedila dopisa z dne 19. julija 1990, katerega namen je prepričati se, da vse stranke in zlasti preprodajalci spoštujejo sistem CES, ki družbi Haladjian omogoča, da naroča v Združenih državah za svoje stranke.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 90 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da očitki, ki jih je tožeča stranka naslovila zoper razlago vsebine dopisa družbe Caterpillar z dne 19. julija 1990, ki je naveden v izpodbijani odločbi, nikakor ne dopuščajo dvomov glede te razlage. V bistvu izpodbijana odločba pravilno navaja, da je treba pojem „stopping resellers’activities“ (končati dejavnosti preprodajalcev) iz dopisa družbe Caterpillar Overseas z dne 19. julija 1990 in ki bi že sam po sebi lahko pokazal željo družbe Caterpillar, da odstrani preprodajalce, nujno brati ob svojem sobesedilu, torej glede na dopis družbe Bergerat z dne 10. julija 1990, v katerem je navedla problem uporabe sistema CES strogo le za izvoz iz Združenih držav. V tem smislu se lahko „dejavnosti preprodajalcev“, ki jih želi Caterpillar ustaviti, razlagajo kot tiste, ki jih želi sistem

CES odstraniti, torej uvoz v Evropo iz Združenih držav, ki ga izvedejo preprodajalci, ki ne delujejo s posredovanjem sistema CES. Sistem CES želi ustaviti te vire dobave, ne pa tistih, ki v okviru sistema CES omogočijo evropskemu preprodajalcu, da dobavlja v Združenih državah, če posreduje za evropskega uporabnika, kot to brez kakršnegakoli dokaza skuša zatrjevati tožeča stranka.

- 91 Iz navedenega izhaja, da je treba zavrniti očitke tožeče stranke v zvezi z dopisom družbe Caterpillar družbi Bergerat z dne 19. julija 1990.

b) Očitek glede ponudb družbe Bergerat strankam družbe Haladjian

Izpodbijana odločba

- 92 V okviru presoje uporabe člena 81(1) ES za sporazume in sporna ravnanja v državah območja ES/EFTA izpodbijana odločba navaja, da je družba Haladjian v upravnem postopku predstavila več dokumentov glede poslovnih ponudb, ki jih je junija 1993 francoski distributer družba Bergerat predstavila nekaterim njegovim strankam. Po mnenju družbe Haladjian naj bi te ponudbe vsebovale „določila, ki omejujejo konkurenco, ker naj bi za porast prodaje ponujala posebne popuste“, torej količinske popuste in „ostale predloge, kot je zajezitev cen za dve leti“. Izpodbijana odločba pa nasprotno navaja, da „dejstvo, da družba Bergerat poskuša z informacijo prek sistema CES izvedeti imena strank družbe Haladjian in da jih skuša prevzeti, ni omejevanje konkurence“ (izpodbijana odločba, točka 7.1(b), str. 21, prvi pododstavek).

Trditve strank

93 Tožeča stranka trdi, da je izpodbijana odločba napačna v tem, da se sklicuje na ponudbe, ki jih je svojim strankam ponudila družba Bergerat, ne da bi se jezila nad tem, da lahko družba Bergerat izkoristi „informacijo, ki jo dobi iz sistema CES“. Tako Komisija priznava, da sistem CES distributerjem omogoča, da se seznanijo z dejavnostmi preprodajalcev. Tožeča stranka poudarja, da dokumenti iz upravnega postopka dokazujejo, da družba Bergerat razpolaga z imenom strank družbe Haladjian od 14. aprila 1993 naprej, torej od naslednjega dne, ko je družbo Caterpillar obvestila o svojem namenu, da bo za te stranke delovala v okviru sistema CES. Poleg tega naj Komisija ne bi upoštevala dejstva, da je predstavnik družbe Bergerat svoje stranke obiskal skupaj z predstavnikom družbe Caterpillar, kar naj bi kazalo na usklajevanje med tema podjetjema. Poleg tega tožeča stranka poudarja, da iz dopisa družbe Caterpillar grškemu preprodajalcu z dne 21. septembra 1999 izhaja, da sistem CES sam implicira, da je distributer proizvodov družbe Caterpillar iz namembnega kraja seznanjen z vsakim novim kupcem, ki uporablja sistem CES, in z identiteto njegovih strank. Zato bi morala Komisija kot usklajena ravnanja, ki jih prepoveduje člen 81 ES, pojmovati vse bistvene informacije o dejavnostih družbe Haladjian, o katerih se seznanjajo družba Bergerat z namenom zmanjšati ali celo preprečiti prisotnost na trgu družbe Haladjian kot konkurenta.

94 Poleg tega tožeča stranka zatrjuje, da je izpodbijana odločba napačna, ker popustov, ki jih je družba Bergerat ponudila svojim strankam kot „količinske popuste“, ne opredeljuje kot omejevanje konkurence. Tako naj ti popusti ne bi bili sorazmerni s kupljeno količino, ampak naj bi bili rezultat povečanega kupovanja in naj torej ne bi šlo za količinske popuste (sodba Sodišča z dne 9. novembra 1983 v zadevi Michelin proti Komisiji, C-322/81, Recueil, str. 3461). Prav tako naj izpodbijana odločba ne bi upoštevala dejstva, da je ponudbo zaježitve cen za dve leti predlagala tudi družba Bergerat. Upoštevajoč sobesedilo, kjer so ti popusti, ki so namenjeni strankam družbe Haladjian, ki so želele ohraniti alternativni vir dobave v Združenih

državah, tako da bi jo pooblastile kot posrednika – in čeprav je družba Haladjian, edini konkurent družbe Bergerat na francoskem trgu, delovala v strogem okviru svojih zmožnosti delovanja –, naj bi bilo torej očitno, da je cilj teh ponudb cen omejiti konkurenco na zadevnem trgu tako, da se odstrani družba Haladjian.

- 95 Komisija trdi, da se ne da potrditi, da ponudbe družbe Bergerat niso bile legitimne ali da so izhajale iz informacij, pridobljenih v okviru sistema CES, upoštevajoč, da so bile stranke družbe Haladjian lahko tudi stranke družbe Bergerat. Prav tako naj družba Haladjian ne bi predložila dokaza, da sistem CES nujno implicira prenos podatkov o strankah, ki pooblaščajo preprodajalcu.
- 96 Caterpillar navaja, da politika CES ni v tem, da distributerje oskrbi z imeni končnih potrošnikov, ki uvažajo na njihovo ozemlje.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 97 Trditev družbe Haladjian, da je njen konkurent, francoski distributer družba Bergerat, uporabil informacije, ki jih je ona posredovala družbi Caterpillar – torej ime strank, ki so jo pooblastile, da kupi rezervne dele pri ameriških distributerjih prek sistema CES –, za pridobivanje njenih strank in za spodbujanje teh, naj kupujejo pri družbi Bergerat in ne pri njej, bi prav tako lahko opredelili kot kršitev člena 81(1) ES, če bi bila podkrepljena z dokazi, ki bi omogočili, da bi bili izpolnjeni zakoniti pogoji iz te določbe. V tem smislu, torej glede na elemente iz spisa, je treba razčleniti trditev – v bistvu povzetek – iz izpodbijane odločbe, da „dejstvo, da se družba Bergerat prek informacij iz sistema CES skuša seznaniti z imeni strank družbe Haladjian in jih želi prevzeti, ni omejevanje konkurence“.

- 98 Kar zadeva dokumente, ki se nanašajo na družbo Bergerat, na katere se sklicuje tožeča stranka, njihova preučitev omogoči le to, da se ugotovi, da je predstavnik tega podjetja šel k eni izmed strank, ki so pooblastile družbo Haladjian v okviru sistema CES, skupaj s predstavnikom družbe Caterpillar (telefaks družbe Bergerat namenjen [B.] z dne 14. aprila 1993, priloga 32 k tožbi, stran 766) in da je po tem obisku ta stranka od družbe Bergerat prejela tržno ponudbo, ki zajema „dodatni 10 % popust na porast nakupov rezervnih delov, razen za izvoz, ki so bili izvedeni od 1. julija do 31. decembra 1993“ in zamrznitev cen za rezervne dele za leti 1993 in 1994 (dopis družbe Bergerat namenjen [B.] z dne 30. junija 1993, priloga 32 k tožbi, stran 768). Ti dokumenti navajajo tudi, da je imela družba Bergerat enake obveznosti zoper drugo stranko družbe Haladjian po obiskih tega podjetja (dopis družbe Bergerat namenjen [G.] z dne 30. junija 1993, priloga 32 k tožbi, stran 772).
- 99 Nasprotno pa ti dokumenti ne zadostujejo za ugotovitev, da je bila družba Bergerat obveščena o imenu strank družbe Haladjian prek sistema CES. Tako je treba povedati, da je v odgovor na vprašanje glede tega med obravnavo tožeča stranka pred Sodiščem prve stopnje navedla, da je bil dokument o sistemu CES z dne 25. maja 1993 (priloga 32 k tožbi, stran 767), na katerem je navedeno ime nekaterih strank, za katere posreduje v Združenih državah v okviru sistema CES – in zlasti ime dveh zgoraj navedenih strank, ki sta bili predmet poslovne ponudbe družbe Bergerat –, dokument, ki ji ga je poslala družba Caterpillar in iz katerega ni mogla ugotoviti, da ga je družba Bergerat prav tako dobila ali da se je družba Bergerat o njem seznanila prek posrednika družbe Caterpillar. Poleg tega je treba upoštevati dejstvo, da so vse stranke družbe Haladjian glede rezervnih delov, ki jih proizvaja Caterpillar, tudi stranke družbe Caterpillar, saj so kupile gradbeni stroj, kateremu ustrezajo ti rezervni deli. Torej je mogoča razlaga, da se je predstavnik družbe Caterpillar pri uporabnikih gradbenih strojev pozanimal o njihovih potrebah glede rezervnih delov. Zato se ukrepi družbe Bergerat pri strankah družbe Haladjian ob občasni prisotnosti predstavnika družbe Caterpillar lahko štejejo za poslovni ukrep družbe Bergerat do strank, ki kupujejo material znamke Caterpillar, ki so lahko tudi stranke družbe Haladjian, ne da bi to pomenilo omejevanje konkurence na podlagi člena 81 ES.

- 100 Enako iz dopisa družbe Caterpillar grškemu preprodajalcu z dne 21. septembra 1999 izhaja, da njegova vsebina nasprotuje trditvi tožeče stranke. V bistvu ta dopis, ki predstavlja načela sistema CES, izrecno določa, da v tem okviru evropski preprodajalec lahko nabavlja pri kateremkoli distributerju, ki ga odobri družba Caterpillar, in navaja, da bo CES, če se preprodajalec odloči, da bo nabavljal pri CES v Belgiji, od distributerja namembnega kraja prodaje proizvoda zaprosil za dovoljenje, da deluje v njegovem imenu. Ta zahteva pa vendar ne implicira, da CES temu distributerju sporoči identiteto stranke, za katero preprodajalec deluje.
- 101 Tako noben dokument ne podpre trditve tožeče stranke, da ima družba Bergerat – ali katerikoli drug distributer iz območja ES/EFTA – lahko prek sistema CES dostop do imena strank, ki so družbo Haladjian pooblastile za prodajo med območji.
- 102 Sicer je treba o očitkih tožeče stranke glede tega, da je izpodbijana odločba napačna, ker naj ne bi preučila popusta in ponudb zaježitve cen, ki jih je dvema izmed njenih strank predlagala družba Bergerat, čeprav naj bi te poslovne ponudbe nameravale odstraniti družbo Haladjian z zadevnega trga, povedati, da teh trditev, ki se nanašajo na kršitve člena 82 ES in ne na člen 81 ES, Komisija v okviru pritožbe družbe Haladjian, ki se je nanašala na družbo Caterpillar in ne na družbo Bergerat, ni preučila. Tako tožeča stranka še vedno ne dokaže kakršnegakoli usklajevanja med družbo Caterpillar in družbo Bergerat glede poslovnih ponudb.
- 103 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba očitke tožeče stranke glede ponudb družbe Bergerat strankam družbe Haladjian zavrni.

4. *Očitki glede dokumentov, ki se nanašajo na družbo Leverton*

a) Izpodbijana odločba

104 Glede dokumentov, ki se nanašajo na družbo Leverton, enega izmed distributerjev družbe Caterpillar s sedežem v Združenem kraljestvu, ki jih je družba Haladjian predložila kot dokaz, da ji je ta distributer predlagal zelo visoke cene, izpodbijana odločba v točki 6.4 navaja, da je bila cena, ki ga je družba Leverton predlagala družbi Haladjian v dopisu z dne 21. aprila 1993 enaka ceni, ki je bila predlagana za uporabnike v Združenem kraljestvu. Tako odločba sklepa, da če je ta cena previsoka za družbo Haladjian, je previsoka tudi za uporabnike v Združenem kraljestvu.

b) Trditve strank

105 Tožeča stranka zatrjuje, da izpodbijana odločba v tej točki ni opozorila, da je družba Leverton leta 1983 sporočila, da bo morala nehati dobavljati družbi Haladjian, in ni navedla, da je ponudba družbe Leverton, ki je bila narejena po nacionalnem ceniku 21. aprila 1993, enaka tisti, ki jo je obenem naredila družba Maia za družbo Haladjian, in sicer na pobudo družbe Caterpillar. Sicer naj bi bila trditev, da „če je ta cenik zelo visok za družbo Haladjian, je tak tudi za uporabnike v [Združenem kraljestvu]“, napačna, upoštevajoč, da je velikost naročil preprodajalcev za trgovino znotraj Skupnosti omogočila cene, referenčno izračunane za „Consumer price“ (ki jo družba Maia imenuje tudi „mednarodni cenik“) pred vzpostavitvijo sistema CES, in da so bile te cene nižje od nacionalnih cenikov, ki jih uporabljajo evropski distributerji na njihovih ozemljih.

106 Komisija, ki jo podpira družba Caterpillar, tej analizi ugovarja.

c) Presoja Sodišča prve stopnje

- 107 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da nobena trditev tožeče stranke ne dopušča ugotovitve, da je prišlo do očitnih napak pri presoji Komisije.
- 108 Glede opustitve zavrnitve prodaje, ki jo je družba Leverton družbi Haladjian očitala marca 1983, preučitev zadevne dokumentacije (priloga 5 k vlogi, stran 380) kaže le na to, da je družba Leverton ukinila naročila družbe Haladjian, ker je čakala na razprave glede vzpostavitve sistema trženja proizvodov družbe Caterpillar, ki je bil ravno vzpostavljen. V vsakem primeru je ta dokument obstajal že pred vzpostavitvijo sistema CES.
- 109 Glede opustitve zavrnitve ponudbe družbe Maia družbi Haladjian v izpodbijani odločbi istočasno je treba povedati, da je to ponudbo odločba preučila med preučitvijo dokumentov glede družbe Maia. Tega torej ni bilo treba še enkrat preučiti ob preučitvi dokumentov glede družbe Leverton. Poleg tega se ponudba družbe Maia nanaša na italijansko ceno in ne na ceno, ki velja v Združenem kraljestvu in vključuje 10 % popust. Njeni pogoji torej niso enaki pogojem ponudbe družbe Leverton. Poleg tega tožeča stranka ne navaja, v čem so lahko te ponudbe po njenem mnenju dokaz usklajevanja družbe Caterpillar z njenimi angleškimi in italijanskimi distributerji.
- 110 Glede kritike, ki jo tožeča stranka očita navedbi izpodbijane odločbe, da „če [je] cena [ki je veljavna v Združenem kraljestvu] zelo visoka za družbo Haladjian, je taka tudi za uporabnike [v Združenem kraljestvu]“ – kritike, ki temelji na trditvi, da je pomembnost naročil, ki so jih dali preprodajalci na podlagi prodaj znotraj Skupnosti, omogočila nižje cene od nacionalnih pred vzpostavitvijo sistema CES –, naj povemo, da te kritike ne vplivajo na izpodbijano odločbo. Tako izpodbijana odločba navaja, da

distributer svobodno določa ceno, ki jo predlaga preprodajalec, ta pa lahko predlaga nacionalno ali kakršnokoli drugo ceno, za katero meni, da je primerna. Tožeča stranka torej ne dokaže, zakaj je cena, ki jo v tem primeru ponuja družba Leverton, po njenem mnenju diskriminatorna.

- 111 Iz zgoraj povedanega izhaja, da je treba očitke tožeče stranke o dokumentih dokumentacije glede družbe Leverton zavrniti.

5. Očitki glede dokumentacije glede družbe Maia

- 112 Tožeča stranka zatrjuje, da izpodbijana odločba spreminja vsebino dokumentov glede družbe Maia, ki so bili posredovani v upravnem postopku. Namesto da bi te dokumente analizirala kot prikaz tega, kar mora narediti preprodajalec, da nasprotuje *de facto* prepovedi vzporednega uvoza znotraj Skupnosti, naj bi odločba z njimi pojasnila in utemeljila ravnanja družbe Caterpillar.

a) Dokumentacija glede omrežja Maia/ICBO/Schmidt

Izpodbijana odločba [točka 6.3 in točka 7.1 c)]

- 113 Izpodbijana odločba navaja, da dokumenti glede družbe Maia, ki jih je med upravnim postopkom predložila družba Haladjian, kažejo na to, da je distributer vzpostavil vzporedno omrežje distribucije za dobavo družbi Haladjian zunaj sistema CES. Dokumenti, ki se v tem primeru upoštevajo, so navedeni v točki 6.3 izpodbijane

odločbe. Gre za anonimni dopis, ki ga je družba Caterpillar prejela februarja 1990 in ki jo obvešča o tem, da je italijanska družba ICBO – katere delničarja sta g. A., eden od odgovornih oseb družbe Maia, in ameriška družba Schmidt – kupovala rezervne dele pri družbi Maia za družbo Schmidt, ki so bili namenjeni družbi Haladjian, za telefaks z dne 13. februarja 1990, ki ga je g. A. naslovil na družbo Schmidt, s katerim jo obvešča, da je družba Caterpillar želela dobiti pojasnila glede prodaje družbe Maia družbi ICBO in za dopis z dne 21. septembra 1990, ki ga je g. A. naslovil na družbo Schmidt, da jo obvesti o obisku družbe Caterpillar in odgovoru družbe Maia glede prodaje družbi ICBO.

- 114 Vsebina tega dopisa z dne 21. septembra 1990, ki je povzet v izpodbijani odločbi, je naslednja:

„[...] Obiskali so nas [predstavniki družbe Caterpillar iz Francije in Italije]. Povedali so nam naslednje. V Franciji obstaja zelo močan konkurent (družba Haladjian, ki je vpisana na seznam preprodajalcev!), ki je v preteklosti prejel veliko zbiralnikov iz Združenih držav ... Zbiralniki ne prihajajo več, vendar družba Haladjian še vedno sklepa dobre kupčije. Kdo oziroma kje je novi vir? [Družba Bergerat] je v Marseillu slišala, da gre za promet z deli, ki izvirajo iz CAT iz Italije, 'ki ga upravlja' italijanska MAFIA ... Odgovorili smo tako, kakor zadnjič. Poznamo družbo ICBO; v afriške države prodaja rabljeno opremo ... Predstavniki družbe Caterpillar so zelo vljudno povedali, da nam verjamejo, vendar moramo biti zelo previdni, ker bi lahko na koncu reagirali (z razveljavitvijo pogodbe) ... Moje podjetje je zdaj zelo zaskrbljeno. Menim, da se moramo o tem vprašanju pogovoriti na štiri oči, ker stanje postaja iz dneva v dan bolj nevarno [...]“ (Izpodbijana odločba, točka 6.3, četrti pododstavek.)

- 115 Iz izpodbijane odločbe izhaja, da ti dokumenti kažejo na okoliščine, v katerih je prišlo do naročila družbe Haladjian pri družbi Maia v letu 1993 (izpodbijana odločba, točka 6.3, str. 15, drugi pododstavek). Izpostavljena naj bi bila naslednja dejstva. Prvič, družba Maia, ki je uradni distributer družbe Caterpillar, naj bi

uporabila družbo ICBO kot vzporedno omrežje svojemu uradnemu omrežju za trženje rezervnih delov v neevropske države, da bi se izognila sistemu CES in ob kršenju svoje pogodbe o distribuciji. Drugič, družbi ICBO in Schmidt naj bi od družbe Maia dobili dele po drugih cenah od italijanskih cen, pretvarjajoč se, da so ti deli namenjeni v Združene države. Ti deli naj bi bili v resnici namenjeni družbi Haladjian za njene poslovne dejavnosti v Afriki in mogoče, vsaj po trditvah družbe Haladjian, v Franciji. Tretjič, prodaja družbe Maia družbi Haladjian, ki so jo izvedli ob posredovanju družb ICBO in Schmidt, naj bi se družbi Caterpillar predstavila kot prodaja rabljenih proizvodov, namenjenih v Afriko. Četrtrič, leta 1993, ko naj bi se družba Caterpillar seznanila z nedopustno vzporedno dejavnostjo družbe Maia, naj bi se ta odločila, da bo nehala sodelovati v omrežju, ki je vključevalo družbe ICBO, Schmidt in Haladjian. Če je g. A. pisal družbi Schmidt, da je od svojega generalnega direktorja prejel navodilo, naj se izogiba stikom z družbo Haladjian, naj bi se to nanašalo le na njihove nezakonite poslovne dejavnosti.

- 116 Izpodbijana odločba navaja, da družba Haladjian ne dvomi o teh okoliščinah. Družba Haladjian naj zlasti ne bi dokazala, v katere države so bili namenjeni deli, ki ji jih je družba Maia dobavila ob posredovanju družb ICBO in Schmidt. Prav tako izpodbijana odločba navaja, da družba Haladjian ne dokaže niti, da je poskušala pred naročilom, ki ga je dala družbi Maia 24. februarja 1993 (v nadaljevanju: naročilo z dne 24. februarja 1993), neposredno kupovati dele pri družbi Maia in jih prodati na francoskem trgu ali kakšnem drugem trgu območja ES/EFTA, niti, da je družba Maia zavrnila, da ji dobavi te dele, ali da – v primeru spora glede cene v tem primeru – je družba Caterpillar posredovala pri ceni (izpodbijana odločba, točka 6.3, str. 16 in 17).

Trditve strank

- 117 Tožeča stranka zatrjuje, da so vsi trije dokumenti glede družbe Maia za leto 1990 jasno pokazali, da je dobava družbe Haladjian v Italiji, ki je namenjena v Francijo, predmet omejitev, ki jih postavi družba Caterpillar in nekateri njeni distributerji, in to v nasprotju s tem, kar priporoča sistem CES in kar določa izpodbijana odločba.

- 118 Glede anonimnega dopisa, ki ga je februarja 1990 dobila družba Caterpillar, tožeča stranka navaja, da ta dokument izrecno določa, da je bilo blago, ki ga je družba ICBO kupila v Italiji, prek posrednika družbe Schmidt dostavljeno v Marseille, nato pa ga je prevzela in ocarinila družba Haladjian. Ta natančen podatek, ki naj ga izpodbijana odločba ne bi vsebovala, naj bi jasno dokazoval, da so bili nakupi družbe Haladjian, ki so se izvedli ob posredovanju družb ICBO in Schmidt, namenjeni v Francijo in ne v Afriko.
- 119 Glede telefaksa z dne 13. februarja 1990, ki ga je g. A. naslovil na družbo Schmidt, tožeča stranka navaja, da ne določa izključno tega, da se bo družba Maia sestala z družbo Caterpillar, da bi pojasnila prodaje družbi ICBO. V tem telefaksu je g. A. zahteval tudi mnenje naslovnika glede scenarija v tej zadevi, ki naj bi omogočil natančno prodajo v Afriko leta 1986. Ob branju skupaj z anonimnim dopisom bi se iz tega telefaksa lahko sklepalo, da je družba Maia družbi Caterpillar prikrla predstavljene stroške, sklicujoč se na prodajo v Afriko – in torej ob kršitvi sistema CES, ki distributerju prepoveduje, da proda preprodajalcu, ki izvaža zunaj območja –, namesto da bi priznala prodajo iz Italije v Francijo, kot naj bi to izhajalo iz anonimnega dopisa. Upoštevajoč, da je prodaja iz Italije v Francijo popolnoma dovoljena – tako po izjavah družbe Caterpillar kot Komisije –, tožeča stranka navaja, da je težko razumeti, zakaj bi morala biti prodaja iz Italije v Francijo, vključno prek posrednika, kot je družba ICBO, predmet anonimne odpovedi, ki so ji sledila „pojasnila“ družbi Caterpillar.
- 120 Glede dopisa g. A. družbi Schmidt glede obiska predstavnikov družbe Caterpillar v Franciji in Italiji pri družbi Maia z dne 21. septembra 1990 tožeča stranka poudarja, da ta dopis, ko opisuje položaj družbe Haladjian, navaja, da je ta preprodajalec v preteklosti prejel več zbiralnikov iz Združenih držav prek pristanišč Le Havre in Marseille, „kjer ima [družba Bergerat] informatorje“. Sklicevanja na družbo Bergerat v tem delu dopisa in v drugih delih, naj bi kazala na to, da se je družba Caterpillar tesno dogovarjala s svojim francoskim distributerjem, in naj bi dokazovale vlogo družbe Bergerat pri nadziranju družbe Haladjian in pri dejanjih družbe Caterpillar, da bi družbo Maia odvrnila od dobavljanja družbi Haladjian. Ta dopis naj bi bilo treba primerjati tudi z dopisom družbe Bergerat družbi Caterpillar z dne 10. julija 1990, ki vse posrednike opozarja na spoštovanje pravil igre.

121 Tožeča stranka sicer napada izpodbijano odločbo, ker ta zatrjuje, da se je prodaja ob posredovanju družbe ICBO uporabila za to, da se izogne sistemu CES, s tem da so bili dopuščeni nakupi, namenjeni v Afriko. Ta trditev naj bi temeljila zgolj na telefaksu z dne 13. februarja 1990, v katerem je g. A. družbi Schmidt napisal, kaj je nameraval povedati družbi Caterpillar, da bi zabrisal sledove glede dobave družbe Haladjian v Marseillu. Šlo naj bi za zgolj površinsko razlago, ki naj ne bi ustrezala dejstvom v tej zadevi. Izpodbijana odločba naj bi jih upoštevala, ker določa, da kakršnakoli že je razlaga tega dopisa, naj bi bilo gotovo, da družba Haladjian ni nikoli dokazala, da je bila prodaja družbe Maia ob posredovanju družbe ICBO v celoti ali deloma namenjena v Francijo (glej izpodbijano odločbo, točka 6.3, str. 17). Ker torej ni bila zmožna dokazati svojih trditev, naj bi Komisija menila, da bi morala družba Haladjian dokazati nasprotno. Čeprav je bil ta očitek glede na zgoraj navedene dokumente, ki naj bi jasno kazali na to, da je bila ta prodaja namenjena v Francijo in ne v Afriko, očitno napačen, naj bi pomenil tudi kršitev pravic pritožnice, kateri se v izpodbijani odločbi prvič očita, da glede tega ni predložila dokazov, ne da bi se to od nje zahtevalo v desetih letih postopka. Poleg tega naj Komisija ne bi mogla dvomiti o končnem namembnem kraju delov, ki jih je naročila družba Maia ob posredovanju družb ICBO in Schmidt, upoštevajoč, da je družba Haladjian večinoma prodajala v Franciji.

122 Komisija ugovarja trditvi tožeče stranke, da dokumenti dokazujejo, da družba Maia družbi Caterpillar ni skušala prikriti kršitve sistema CES – zaradi neprijavljenega izvoza v Afriko –, temveč kršitve nepisanega pravila, ki naj družbi Maia ne bi dovoljevalo, da prodaja evropskemu preprodajalcu, ki bi kupoval dele, namenjene na območje ES/EFTA. V bistvu naj bi tožeča stranka izhajala iz obstoja omejitev, ki jih je treba skriti, ne da bi jih dokazala, čeprav je bila zmožna dokazati resnični namembni kraj delov, kupljenih pri družbi Maia ob posredovanju družbe ICBO.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 123 Tožeča stranka v bistvu ugovarja presoji izpodbijane odločbe, da dokumenti glede družbe Maia za obdobje pred naročilom 24. februarja 1993 ne kažejo na obstoj omejitev trženja znotraj Skupnosti glede evropskih preprodajalcev. V tem pogledu tožeča stranka ne ugovarja temu, da je za dobavo v Italiji uporabila omrežje Maia/ICBO/Schmidt, vendar zatrjuje, da je bila ta dobava namenjena izključno prodaji znotraj Skupnosti – iz Italije v Francijo –, in sicer zato, da bi se izognila temu, kar trdi, da je praktično nemogoče uresničiti te prodaje zaradi ravnanja družbe Caterpillar in njenih distributerjev, zlasti družbe Bergerat.
- 124 Vendar izpodbijana odločba to trditve zavrača, češ da noben dokument ne kaže na obstoj te prepovedi prodaje znotraj Skupnosti. Odločba navaja zlasti, da družba Haladjian ne dokazuje, da je bil končni namembni kraj rezervnih delov, ki so bili dobavljeni v Italiji ob posredovanju družbe ICBO, Francija. Izhodiščna točka trditve tožeče stranke naj torej ne bi bila določena. Prav tako izpodbijana odločba navaja, da naj, tudi če predpostavljamo, da je bila končni namembni kraj rezervnih delov res Francija, to ne bi dokazovalo, da je družba Caterpillar svojim evropskim distributerjem prepovedala prodajo rezervnih delov družbi Haladjian (glej izpodbijano odločbo, točka 6.3, str. 16, tretji pododstavek).
- 125 Treba je torej preučiti upoštevne elemente iz spisa, da se določi, ali je Komisija očitno napačno presojala dejstva, ko se je odločila, da zaradi pomanjkanja dokazov zavrne trditve tožeče stranke glede francoskega namembnega kraja rezervnih delov, kupljenih pri družbi Maia ob posredovanju družb ICBO in Schmidt, in glede dejstva, da je bilo zanjo nemogoče nabavljati neposredno pri družbi Maia zaradi domnevnega sporazuma ali usklajenega ravnanja med družbo Caterpillar in njenimi evropskimi distributerji.

- 126 Uvodoma je treba poudariti, da imajo dokumenti, ki jih navaja tožeča stranka, zaradi svoje narave in okoliščin, iz katerih izhajajo, zelo omejeno dokazno vrednost. Tako je prvi dokument glede dejavnosti omrežja Maia/ICBO/Schmidt leta 1990 anonimni dopis, naslovljen na družbo Caterpillar februarja 1990. Druga dva dokumenta, ki ju navaja tožeča stranka, torej telefaks z dne 13. februarja 1990, ki ga je g. A. naslovil na družbo Schmidt, in dopis z dne 21. septembra 1990, ki ga je g. A. naslovil na družbo Schmidt, spadata v kontekst, v katerem se je družba Caterpillar po anonimnem dopisu spraševala, ali je bilo ravnanje njenega italijanskega distributerja lojalno in v skladu s pogodbo o distribuciji.
- 127 Preučitev teh treh dokumentov ponuja naslednje podatke. Prvič, anonimen dopis, naslovljen na družbo Caterpillar februarja 1990, navaja, da so deli, ki jih je družba Schmidt kupila od družbe ICBO, dobavljeni v skladišče v Marseillu, kjer jih je „prevzela in ocarinila družba Haladjian“. Drugič, telefaks z dne 13. februarja 1990, ki ga je g. A. naslovil na družbo Schmidt, omenja prodajo v višini 120 milijonov italijanskih lir, ki jo je leta 1986 izvedla družba Maia družbi ICBO z namenom, da rezervne dele uporabljajo italijanski podjetniki v Kamerunu in Gabonu. Tretjič, dopis z dne 21. septembra 1990, ki ga je g. A. naslovil na družbo Schmidt, najprej določa, da je med obiskom predstavnikov družbe Caterpillar pri družbi Maia družba Caterpillar družbi Maia povedala, da je vedela, da je družba Haladjian v Le Havru in Marseillu prejela več zbiralnikov rezervnih delov iz Združenih držav, da naj ti zbiralniki ne bi prihajali več, vendar to ni zmanjševalo prodajo družbe Haladjian, in da se je družba Caterpillar spraševala, kateri bi lahko bil novi vir dobave družbe Haladjian. Ta dopis nato navaja odgovor družbe Maia, ki je bil že dan družbi Caterpillar, in iz katerega izhaja, da je družba Maia vedela – zgolj na nek način – da je družba ICBO prodajala rabljene rezervne dele za uporabo v več afriških državah.
- 128 Po branju teh treh dokumentov presoja izpodbijane odločbe, da iz dokumentov, ki jih je predložila družba Haladjian, ni mogoče ugotoviti končnega namembnega kraja delov, ki jih je v Italiji dobila družba Haladjian, torej ni očitno napačna. Podatek, ki izhaja iz anonimnega dopisa, da so bili deli, ki jih je družba Haladjian kupila od družbe Maia ob posredovanju družb ICBO in Schmidt, dostavljeni in ocarinjeni v Marseillu, kar kaže na to, da so bili deli, ki so bili izvoženi v Združene države, kjer je bila družba Schmidt, nato ponovno izvoženi v Francijo, kjer so bili ocarinjeni, je

mogoče primerjati s podatki, ki jih je družba Maia dala družbi Caterpillar in ki se sklicujejo na prodajo v Afriki. Določeni dokumenti naj bi torej kazali na to, da je bil končni namembni kraj določenih delov res Afrika. Zato zaradi dejstva, da družba Haladjian ni predložila dokazov glede resničnega namembnega kraja delov, kupljenih pri družbi Maia ob posredovanju družb ICBO in Schmidt, Komisiji ne bi smeli očitati, da je v izpodbijani odločbi menila, da ni bilo ničesar, kar bi dokazovalo, da je bil končni namembni kraj teh delov vendarle Francija.

129 Poleg tega pa, kakršenkoli že je končni namembni kraj zadevnih delov, dokumenti, ki jih navaja izpodbijana odločba in ki jim oporeka tožeča stranka, ne kažejo na to, da prodaja znotraj Skupnosti ni bila mogoča zaradi družbe Caterpillar. Treba je ugotoviti, da tožeča stranka ne dokaže nobenega sporazuma ali usklajenega ravnanja med družbo Caterpillar in njenimi evropskimi distributerji, zaradi katerih bi ji bilo onemogočeno kupovati v Italiji za nadaljnjo prodajo v Franciji, kar je njena bistvena trditev v tej tožbi.

130 Sicer tožeča stranka ne more trditi, da so bile njene pravice kot pritožnica kršene, ker ni imela priložnosti, da bi med upravnim postopkom predložila dokaze o končnem namembnem kraju delov, kupljenih pri družbi Maia ob posredovanju družb ICBO in Schmidt, upoštevajoč, da je tožeča stranka sama v svojih stališčih glede dopisa člen 6 trdila, da je bil namembni kraj teh delov Francija, ne da bi to kakorkoli dokazala. Tožeča stranka torej Komisiji ne more očitati, da je to navedbo zavrgla zaradi pomanjkanja dokazov.

131 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba očitke tožeče stranke glede dokumentov o omrežju Maia/ICBO/Schmidt, ki ga je za svoje dobave uporabila družba Haladjian pred naročilom z dne 24. februarja 1993, zavrniti.

b) Dokumenti glede naročila z dne 24. februarja 1993

Izpodbijana odločba

- 132 Izpodbijana odločba preučuje tudi drugo serijo dokumentov glede naročila z dne 24. februarja 1993 in njihovo obravnavanje s strani družbe Maia in začetno s strani družbe Caterpillar. Gre za naslednje upoštevne dokumente.
- 133 Z dopisom z dne 24. februarja 1993 naj bi družba Haladjian družbi Maia pisala in ji povedala, da ji je več francoskih uporabnikov, katerih dopisi so bili priloženi v prilogi, dovolilo, da kupi rezervne dele, ki jih je proizvedla družba Caterpillar, da je o vsebini teh dopisov razpravljala z družbo Caterpillar, ki ji je povedala, da je treba dati naročilo distributerju, in da jo je zato zanimal nakup rezervnih delov po Consumer price v ameriških dolarjih (v nadaljevanju: dolarji) (izpodbijana odločba, točka 6.3, peti pododstavek)
- 134 Po novi vlogi družbe Haladjian z dne 30. marca 1993 naj bi družba Maia 31. marca 1993 poslala telefaks družbi Caterpillar, da bi se seznanila o primernem ravnanju, in naj bi z družbo Caterpillar stopila v stik tudi po telefonu. Po interni opombi družbe Maia z dne 20. aprila 1993 naj bi družba Caterpillar odgovorila, da mora družba Maia odgovoriti družbi Haladjian in da bi lahko, če bi se družba Maia strinjala, predlagala ceno po italijanskem ceniku (izpodbijana odločba, točka 6.3, sedmi pododstavek).
- 135 Iz izpodbijane odločbe izhaja, da je naročilo z dne 24. februarja 1993 nenavadno. Prvič, družba Haladjian navaja, da so ji francoske stranke dovolile, da kupi dele, ki jih je proizvedla družba Caterpillar, to dovoljenje pa ni nujno potrebno, ko preprodajalec kupuje dele v državi območja ES/EFTA, ki so namenjeni v drugo državo tega območja. Drugič, družba Haladjian navaja, da je o teh dovoljenjih razpravljala z vodstveno osebo družbe Caterpillar, medtem ko preprodajalcu, ki trži

znotraj Skupnosti, o naročilu ni treba razpravljati z nikomer. Tretjič, naročilo z dne 24. februarja 1993 nima cen v lokalni valuti, ampak temeljijo na Consumer price v dolarjih. Vsak distributer naj bi namreč imel cenik prodaje v svoji valuti in ne v dolarjih (izpodbijana odločba, točka 6.3).

- 136 Izpodbijana odločba glede tega opozarja, prvič, da družba Haladjian ni dokazala, da je prej kupovala po cenah, ki so jih v dolarjih določili družba Maia ali drugi evropski distributerji za proizvode, namenjene v Francijo ali v druge države območja ES/EFTA, drugič, da družba Haladjian ni nikoli predložila dokaza, da je družba Maia uporabljala domnevne mednarodne cene v dolarjih z drugimi strankami z območja Skupnosti, in da je – zato – zavrnitev teh cen družbi Haladjian diskriminacija, ter tretjič, da družba Haladjian ni dokazala, da bi zanjo brez intervencije družbe Caterpillar veljala nižja cena od tiste, ki jo je ponudila družba Maia v dopisu z dne 8. aprila 1993. Naročilo z dne 24. februarja 1993 naj bi torej bila reakcija na dejstvo, da se je družba Maia odločila prenehati dobavljati družbi Haladjian z izogibanjem sistemu CES, namen družbe Haladjian pa naj bi bil, da si pridobi dokazne elemente v podporo pritožbi (izpodbijana odločba, točka 6.3 in točka 7.1(c)).

- 137 Izpodbijana odločba (točka 6.3, šesti pododstavek) se sklicuje na dopis z dne 30. marca 1993, ki ga je g. A. naslovil na družbo Schmidt, in sicer po naročilu z dne 24. februarja 1993. Ta dopis navaja naslednje:

„Prve novice družbe Caterpillar niso dobre. V ponedeljek popoldne me je poklical moj generalni direktor in mi povedal, da je dobil klic iz Ženeve, s katerim mu je bilo svetovano, naj onemogoči dobavo družbi H. F. Avignon; uradno to ni mogoče, zato bomo odgovorili in predlagali seznam italijanskih cen (to povprečno pomeni potrošniško ceno [Consumer price] v dolarjih krat dva!!!); kmalu bomo dobili končen odgovor družbe Caterpillar. [...]“

- 138 Z dopisom z dne 8. aprila 1993 naj bi družba Maia družbi Haladjian ponudila ceno iz italijanskega cenika z 10 % popustom. Z dopisom z dne 22. aprila 1993 naj bi družba Haladjian ta predlog zavrnila in naj bi zaprosila za Consumer price v dolarjih, kot naj bi bilo predlagano drugim strankam družbe Maia z območja Skupnosti, s popustom. Če do tega ne bi prišlo, naj bi družba Haladjian družbo Maia obvestila o svojem namenu, da bo na Komisijo vložila pritožbo zaradi diskriminatornih cen. Po zgoraj navedeni interni opombi družbe Maia z dne 20. aprila 1993 naj bi ta družbi Caterpillar in Bergerat obvestila o reakciji družbe Haladjian (izpodbijana odločba, točka 6.3, osmi in deveti pododstavek).
- 139 Po interni opombi družbe Maia z dne 30. aprila 1993 naj bi se družba Haladjian obrnila na družbo Maia, ker jo je imela možnost izsiljevati, upoštevajoč, prvič, da naj bi družba Maia v preteklosti za stranke Skupnosti uporabljala mednarodni cenik (za izpodbijano odločbo ta opomba tu povzema vsebino dopisa družbe Haladjian družbi Maia z dne 22. aprila 1993, navedenega v prejšnji točki, ki se sklicuje na Consumer price v dolarjih), drugič, da naj družba Maia ne bi spoštovala pravil sistema CES za prodajo zunaj Skupnosti, tretjič, da bi družba Haladjian lahko dokazala prodajo družbe Maia družbi Haladjian ob posredovanju družbe ICBO, in četrtič, da naj bi bile nekatere vodstvene osebe družbe Caterpillar seznanjene z vzporednimi dejavnostmi družbe Maia, ki naj bi jih prikrivale še do danes (izpodbijana odločba, točka 6.3, deseti pododstavek, in opomba na strani 10 spodaj).
- 140 Ker naročilo z dne 24. februarja 1993, ki se sklicuje na pogovore z družbo Caterpillar in upošteva bojazen družbe Maia, da bo njena pogodba o distribuciji zaradi obida sistema CES razdrta, izpodbijana odločba navaja, da „ni čudno“, da je družba Maia od družbe Caterpillar zahtevala pojasnila, kako obravnavati to naročilo. Glede tega izpodbijana odločba navaja, da ji je družba Caterpillar odgovorila, da mora družba Maia odgovoriti družbi Haladjian in da ji, če se družba Maia strinja, lahko ponudi ceno iz italijanskega cenika. Glede na izpodbijano odločbo gre tu le za „predlog“. Ta predlog je družba Maia upoštevala – iz izpodbijane odločbe izhaja, da popolnoma avtonomno – 8. aprila 1993, upoštevajoč, da je družbi Haladjian ponudila nižjo ceno po italijanskem ceniku s 10 % popustom – enako kot tista, ki jo je imela ena od najpomembnejših strank družbe Maia. Tako izpodbijana odločba sklepa, da ta posvetovanja med družbama Maia in Caterpillar ne pomenita usklajevanja, ki bi skušalo ovirati ali oteževati vzporedno trgovino med državami članicami v smislu

člena 81 ES. Poleg tega izpodbijana odločba navaja, da ker zgoraj navedeni dokumenti ne kažejo na omejevanje konkurence v smislu člena 81 ES, domneven pritisk družbe Bergerat na družbo Caterpillar, da naj nadzoruje uvoze v Francijo, prav tako ne pomeni omejevanja konkurence (izpodbijana odločba, točka 6.3, str. 17, in točka 7.1(c)).

Trditve strank

- 141 Prvič, tožeča stranka ugovarja načinu, kako izpodbijana odločba presoja vsebino nekaterih dokumentov glede družbe Maia za leto 1993.
- 142 Najprej nasprotuje presoji izpodbijane odločbe, po kateri je naročilo z dne 24. februarja 1993 nenavadno. Prvič, poudarja, da izpodbijana odločba ne navaja, da to naročilo spada v okvir pogovorov, ki jih je takrat družba Haladjian imela z družbo Caterpillar glede uporabe sistema CES, in se sklicuje na izmenjavo dopisov med družbo Caterpillar in njo z dne 30. marca in 13. aprila 1993. Drugič, tožeča stranka zatrjuje, da odločba izhaja iz načela, da v trgovini znotraj Skupnosti ni omejitve in da ni v navadi, da se družbi Maia predloži naročilo za francoski trg, sklicujoč se na predhodno soglasje družbe Caterpillar. Če se lahko taka opomba v teoriji opraviči, tožeča stranka kljub temu trdi, da dokumenti glede družbe Maia v resnici kažejo na to, da je trgovina znotraj Skupnosti omejena. Tako naj bi reakcija družbe Maia, da se želi posvetovati z družbo Caterpillar glede naročila družbe Haladjian, prikazala nezmožnost svobodne in odkrite trgovine znotraj Skupnosti. Glede tega tožeča stranka navaja, da je lahko sklicevanje na stike družbe Haladjian z družbo Caterpillar ob naročilu z dne 24. februarja 1993 kvečjemu pojasnilo, da se je družba Maia na slednjo obrnila za pojasnila, to sklicevanje pa ni utemeljevalo tega, da je družba Maia od nje zahtevala navodila. Tretjič, tožeča stranka poudarja, da izpodbijana odločba ni upoštevala strukture cen trgovine znotraj Skupnosti, če je kot „nenavadno“ ocenila zahtevo družbe Haladjian, da bi dobila cene, izračunane glede na Consumer price v dolarjih. V bistvu naj bi nakupi preprodajalcev, dokler temu ni nasprotovala družba Caterpillar, potekali normalno glede na ta cenik (ki se v interni opombi družbe Maia z dne 30. aprila 1993 imenuje tudi „mednarodni cenik“) in ne glede na nacionalne cenike, ki so pretirano visoki.

- 143 Nato tožeča stranka poudarja, da interne opombe družbe Maia z dne 20. aprila 1993, ki je bila družbi Caterpillar poslana 23. aprila, ne moremo omejiti le na dejavnika, ki ju navaja izpodbijana odločba, in sicer, da naj bi družba Caterpillar spodbudila družbo Maia, naj družbi Haladjian ponudi italijansko ceno, in da naj bi družba Maia obvestila družbo Bergerat o reakciji družbe Haladjian na to ponudbo cene. Ta opomba naj bi vsebovala tudi to, da je družba Caterpillar najprej svetovala družbi Maia, naj pridobi čas, preden odgovori družbi Haladjian, da je družba Maia želela vedeti, ali se je enako vprašalo kakega drugega italijanskega preprodajalca, da bi lahko mogoče enako odgovorila, da družba Caterpillar z „nasveti“ ni le predlagala družbi Maia, naj družbi Haladjian ponudi italijanske cene, saj je družba Caterpillar podrobno navedla pogoje prodaje in je predlagala, naj zahteva modele in številke strojev francoskih strank, da je družba Maia želela še enkrat pridobiti čas, ker je 16. aprila 1993 družba Haladjian od nje zahtevala obvestilo o italijanskih cenah, in da družba Maia družbe Bergerat ni obvestila le o „reakciji družbe Haladjian“, kot napačno navaja izpodbijana odločba, ampak tudi o načinu, kako je družba Maia ukrepala proti družbi Haladjian.
- 144 Končno tožeča stranka poudarja, da bi morala izpodbijana odločba upoštevati pojasnilo, dano v dopisu g. A. družbi Schmidt z dne 30. marca 1993, iz katerega izhaja, da je družba Caterpillar „svetovala“ družbi Maia, naj se izogiba dobavi družbi „HF Avignon“ (torej družbi Haladjian), ker tega „ni [mogoče] storiti uradno“, da je družba Maia nato družbi Haladjian ponudila italijanske cene in da je družba Maia glede tega čakala končni odgovor družbe Caterpillar.
- 145 Drugič, tožeča stranka nasprotuje razlogom iz izpodbijane odločbe glede tega, da so bile cene, ki jih je predlagala družba Maia, popolnoma svobodne in da nasveti, za katere je družba Maia povprašala družbo Caterpillar, ne pomenijo usklajevanja v smislu člena 81 ES, in sicer presoji, da je bil edini cilj zahtev družbe Haladjian od družbe Maia izsiljevati družbo Maia, in presoji, da je količino posvetovanja med družbama Maia in Caterpillar pojasnilo dejstvo, da so bili nakupi ob posredovanju družb ICBO in Schmidt namenjeni v Afriko.

- 146 Glede domnevnega izsiljevanja ta presoja po mnenju tožeče stranke ni v skladu s kronološkim zaporedjem dogodkov, upoštevajoč, da je do naročila z dne 24. februarja 1993 prišlo pred objavo o zaustavitvi poslovnih odnosov prek posrednika s strani družbe Maia v dopisu g. A. družbi Schmidt z dne 30. marca 1993. Prav tako naj bi do tega naročila prišlo dva meseca pred grožnjo družbe Haladjian, da se bo pritožila na organe Skupnosti, ki izhaja iz dopisa z dne 22. aprila 1993 po tem, ko ji je družba Maia zavrnila odobritev enakih cen, kot jih imajo drugi kupci z območja Skupnosti, ki so v podobnem položaju.
- 147 Sicer v duhu napake, storjene glede dokumentov iz leta 1990, izpodbijana odločba ponovno zatrdi, da so bili prenosi ob posredovanju družbe ICBO namenjeni v Afriko, ne da bi se upošteval sistem CES, in da družba Haladjian ni dokazala nasprotnega. Vprašanje prodaje družbe Maia družbi Haladjian ob posredovanju družbe ICBO pa naj bi bilo popolnoma drugačno kot vprašanje glede naročila z dne 24. februarja 1993, katerega namen je bil neposredno in odprto kupovati pri družbi Maia v okviru sistema, ki ga je vzpostavila družba Caterpillar. Zato naj bi razlaga naročila z dne 24. februarja 1993 ob upoštevanju poslovnih odnosov med družbama Maia in Haladjian nujno vodila k popolnemu nerazumevanju položaja. Ne glede na to, kakšna je presoja glede odnosov z družbo ICBO, če se prizna ali ne, da kažejo na ovire za trgovino znotraj Skupnosti, naj ti odnosi ne bi vplivali na presojo neposrednih dokazov usklajevanj med družbama Maia in Caterpillar glede odgovora na naročilo družbe Haladjian.
- 148 Tretjič, tožeča stranka trdi, da je izpodbijana odločba napačna, ker trdi, da naj ne bi dokazala diskriminatorne cene, ki jo je družba Haladjian očitala družbi Maia v dopisu z dne 22. aprila 1993. Tako naj bi že sklicevanje na dopis g. A. družbi Schmidt z dne 30. marca 1993 zadostovalo, da se ugotovi odkrit in zavestno diskriminatoren cilj teh cen. Enako naj izpodbijana odločba ne bi mogla, ne da bi zašla v protislovje, ugovarjati temu, da je družba Maia za ostale stranke z območja Skupnosti uporabljala mednarodne cene, saj naj bi bilo to dejstvo v isti odločbi navedeno dvakrat, ko navaja rukopis interne opombe družbe Maia z dne 30. aprila 1993 (točka 6.3, str. 14, predzadnji pododstavek, str. 15, zadnja alineja), čeprav

opomba na strani 10 spodaj izpodbijane odločbe določa, da omemba mednarodne cene v tej interni opombi družbe Maia ni „odobritev“ družbe Maia, ampak zgolj ponavljanje vsebine dopisa družbe Haladjian z dne 22. aprila 1993.

149 Taka razlaga naj bi bila napačna, ker se, čeprav bi avtor interne opombe z dne 30. aprila 1993 zgolj navajal dopis družbe Haladjian z dne 22. aprila 1993, iz opombe razume, da to dejstvo priznava, da ga lahko družba Haladjian dokaže in da ga dejstvo, da družba Caterpillar lahko zanj izve, skrbi. Ta opomba naj tako ne bi dokazovala zgolj tega, da je diskriminacija, katere žrtev je družba Haladjian, resnična, ampak tudi to, da se je družba Maia bala, da bo družba Caterpillar izvedela, da je prodajala po konkurenčnih cenah v druge države članice [*avrà certamente 'material' che puo 'inchiodarci e avvalorare la sua affermazione dell'ultima lettera' (noi vendiamo usando il listino Internazionale a clienti EEC)*].

150 Poleg tega tožeča stranka navaja, da je maja 1994 izvedela za ponudbe družbe Maia angleškemu uporabniku (v nadaljevanju: C.) po bolj ugodnih cenah, kot jih je družba Maia ponudila njej – razlike so bile, odvisno od delov, od 90 % do 160 %. Takrat naj bi družba Haladjian dobila tudi ponudbo od italijanskega preprodajalca (v nadaljevanju: M.), ki naj bi dobavljal pri družbi Maia in je lahko družbi Haladjian predložil ponudbe po nižjih cenah od tistih, ki jih je družba Haladjian lahko dobila neposredno od družbe Maia.

151 Četrtrič, tožeča stranka zatrjuje, da iz zgoraj povedanega izhaja, da je Komisija nepravilno uporabila pravo, ker ni ugotovila obstoja usklajenih ravnanj med družbama Caterpillar in Maia. Utemeljitev Komisije dejansko temelji na neobičajnem značaju naročila z dne 24. februarja 1993 in na okoliščini, da družba Haladjian ni dokazala, da je pred tem naročilom prišlo še do drugih podobnih naročil. Za določanje, ali obstajajo omejitve konkurence v primeru naročila znotraj Skupnosti, pa ne bi bilo smiselno sklicevati se na subjektivne razloge prenosa ali na obstoj oziroma neobstoja predhodnih podobnih transakcij.

- 152 Komisija ugovarja trditvi tožeče stranke in opozarja, da iz izpodbijane odločbe izhaja, da stiki med družbama Caterpillar in Maia po naročilu z dne 24. februarja 1993 ne kažejo na obstoj domnevnega nenapisanega pravila prepovedi izvoza preprodajalcem znotraj območja ES/EFTA, vendar se jih lahko pojasni s posebnimi okoliščinami, iz katerih to naročilo izhaja. Poleg tega naj nič ne bi dokazovalo, da družba Maia za ta prenos ni svobodno določila prodajne cene vključno z 10 % popustom, ki ga je imela družba Haladjian. Komisija nasprotuje naravi zadostnega dokaza dokumentov glede ponudb družbe Maia družbi C. in ponudbe družbi Haladjian s strani družbe M.
- 153 Družba Caterpillar sicer poudarja, da se je družba Maia enostransko odločila, da bo stopila v stik z družbama Caterpillar in Bergerat, in da je bil njen odgovor zgolj predlagati, naj se družba Haladjian obravnava enako kot drugi kupci rezervnih delov, torej z uporabo cenika prodaje na drobno.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 154 Nobena trditev tožeče stranke ne kaže na očitne napake pri presoji Komisije. V tem primeru tožeča stranka ugovarja vsebini različnih dokumentov, ki jih je navedla in analizirala Komisija glede obravnavanja naročila z dne 24. februarja 1993, ne da bi predložila dokaze, ki bi omajali sklepe izpodbijane odločbe v tej točki, zlasti po eni strani presoje, da usklajevanje med družbama Maia in Caterpillar glede obravnavanja tega naročila ni omejevanje konkurence v smislu člena 81 ES, in po drugi strani presoje, da je bila cenovna ponudba družbe Maia družbi Haladjian – nacionalna italijanska cena s 10 % popustom – dana popolnoma avtonomno kljub predlogu družbe Caterpillar, ki je predlagala uporabo nacionalne italijanske cene.

155 Glede na izpodbijano odločbo se usklajevanje med družbama Maia in Caterpillar glede odgovora na naročilo družbe Haladjian, ki izhaja zlasti iz interne opombe družbe Maia z dne 20. aprila 1993, naslovljene na družbo Caterpillar 23. aprila 1993, pojasni z okoliščinami, iz katerih to naročilo izhaja, in dejstvom, da iz tega naročila izhaja, da je med družbama Haladjian in Caterpillar prišlo do pogovorov glede določenih zadev, in sicer dovoljenjih strank družbe Haladjian.

156 Treba je spomniti, da so v preteklosti prodaje družbe Maia družbi Haladjian potekale prek omrežja, tako da sta posredovali družba ICBO v Italiji in družba Schmidt v Združenih državah. Poleg tega iz preiskave, ki jo je izvedla družba Caterpillar, izhaja, da se je družba Maia odločila, da bo končala z dobavljanjem, da bi se izognila razdrtju pogodbe o distribuciji, s katero ji je grozila družba Caterpillar (glej dopis z dne 30. marca 1993, ki ga je g. A. naslovil na družbo Schmidt, priloga 29 k tožbi). V teh okoliščinah izpodbijana odločba ni očitno napačna v tem, da dejstvo, da družba Maia vpraša družbo Caterpillar, kako mora ravnati, da bi odgovorila na naročilo z dne 24. februarja 1993, pripisuje želji družbe Maia, da ne izgubi pogodbe o distribuciji. To ravnanje se izkaže tudi z vsebino tega naročila, ki se sklicuje na stike z družbo Caterpillar in odobritvijo nakupov, ki jih podpišejo francoski uporabniki, čeprav se taki stiki in taka dovoljenja ne zahtevajo v primeru prodaj znotraj Skupnosti iz Italije v Francijo. Družba Maia je torej lahko zakonito izrazila potrebo, da povpraša družbo Caterpillar, da bi o tej zadevi zvedela še več.

157 Zato izpodbijana odločba ne dela očitnih napak pri presoji v tem, da sklepa, da se je usklajevanje med družbama Maia in Caterpillar opravičilo s kratkoročnimi razlogi, ki ne kažejo na pravno zadosten obstoj ovire za prodajo preprodajalcem znotraj Skupnosti.

- 158 Glede avtonomnosti ponudbe družbe Maia – torej nacionalne italijanske cene z 10 % popustom –, je treba poudariti, da izpodbijana odločba ni očitno napačna v tem, ko določa, da če je to ponudbo vsaj delno predlagala družba Caterpillar, ki je družbi Maia predlagala, naj družbi Haladjian odgovori na podlagi nacionalne italijanske cene, je do nje prišlo popolnoma neodvisno, kot to izhaja iz navedbe „če se strinjamo“ iz interne opombe družbe Maia z dne 20. aprila 1993, ki predstavlja vsebino navedb, ki jih je po telefonu dal predstavnik družbe Caterpillar družbi Maia glede naročila družbe Haladjian. Poleg tega je bil na pobudo družbe Maia predlagan 10 % popust. Ta popust tako označuje splošno načelo, navedeno v izpodbijani odločbi, da lahko distributer preprodajalcem svobodno določa ceno, ki jo sam želi. Po sistemu CES mora ta distributer zgolj spoštovati pravila, ki se uporabljajo v primeru prodaje med območji, za kar tu ne gre, ker se je naročilo z dne 24. februarja 1993 sklicevalo na dovoljenja francoskih uporabnikov.
- 159 Zato izpodbijana odločba ne pomeni očitnih napak pri presoji v tem, da sklepa, da je bila ponudba družbe Maia družbi Haladjian s strani tega distributerja sprejeta povsem neodvisno in da ni povzročila ovire prodaj preprodajalcem znotraj Skupnosti.
- 160 Poleg tega in kljub zatrjevanjem v tem smislu tožeča stranka ne dokaže, da je bila ponudba družbe Maia do nje diskriminatorna oziroma da je na splošno omejevala konkurenco. Zlasti je treba povedati, da Komisija ni mogla priti do take ocene glede na predložene dokaze, in sicer sklicevanje na mednarodne cene v dopisu g. A. družbi Schmidt z dne 30. marca 1993 („Consumer price v dolarjih“) in v interni opombi družbe Maia z dne 30. aprila 1993, upoštevajoč, da zadevni prenos ni potekal prek sistema CES in brez intervencije, ki jo glede tega dokazuje družba Caterpillar.
- 161 Glede ponudb družbe Maia angleškemu uporabniku C. 26. januarja in 21. februarja 1994 po cenah, ki naj bi bile bolj ugodne od tistih, ki jih je družba Maia 8. aprila 1993

ponudila družbi Haladjian, je treba povedati, da sta bili ti ponudbi v italijanskih lirah in ne v dolarjih in da ju od ponudbe družbe Maia družbi Haladjian loči deset- in enajstmesečno obdobje, v katerem je italijanska lira utrpela pomembno nihanje deviznega tečaja. Ob neobstoju dejavnikov, ki bi kazali na to, da naj bi se naročilo družbe Haladjian iz tega obdobja obravnavalo drugače kot naročilo angleškega uporabnika, Komisija torej ni storila očitnih napak pri presoji, ko je ugotovila, da družba Haladjian ni prikazala, da je bila žrtev cenovne diskriminacije družbe Maia in da bi to diskriminacijo lahko očitali družbi Caterpillar.

162 Enako je treba tudi glede ponudbe italijanskega preprodajalca M., ki naj bi dobavljal pri družbi Maia, družbi Haladjian, ki je slednji lahko ponudil nižje cene od tistih, ki jih je lahko dobila neposredno pri družbi Maia, povzeti, da ta ponudba sama nima dovolj velike dokazne vrednosti, da lahko kaže na cenovno diskriminacijo, ki jo zatrjuje tožeča stranka. Nič v tej ponudbi, ki je določena v dolarjih, ne kaže na to, da je italijanski preprodajalec kupoval dele pri družbi Maia, kot to trdi tožeča stranka. Komisija torej, ker ni mogla ugotoviti resnične primerjave s ponudbo družbe Maia družbi Haladjian, ni storila očitnih napak pri presoji s tem, da je ugotovila, da družba Haladjian ni dokazala, da je bila žrtev cenovne diskriminacije družbe Maia in da bi to diskriminacijo lahko očitali družbi Caterpillar.

163 Sicer nasprotovanje tožeče stranke zoper domnevno izsiljevanje, ki se je izvajalo nad družbo Maia, ni upoštevno, ker grožnja vložitve pravnega sredstva pri Komisiji zaradi diskriminatorne cene jasno izhaja iz dopisa družbe Haladjian z dne 22. aprila 1993, s katerim je zavrnila ponudbo družbe Maia in zahtevala, naj se zanjo uporablja Consumer price v dolarjih. V tem pogledu kronološko zaporedje dogodkov, na katere se sklicuje tožeča stranka, da bi ovrgla obstoj tega izsiljevanja, nasprotuje njenim trditvam, saj je ona tista, ki je v dopisu z dne 22. aprila 1993 grozila, da bo zaradi svojega nezadovoljstva nad cenovnimi pogoji, ki jih je družba Maia predlagala 8. aprila 1993, uporabila pravno sredstvo pri organih Skupnosti. Prav tako ni upoštevna trditev tožeče stranke glede prodaj v Afriki, ker ne vpliva na utemeljitev izpodbijane odločbe glede naročila družbe Haladjian in odgovora družbe Maia.

164 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je očitke tožeče stranke glede dokumentov o naročilu z dne 24. februarja 1993 treba zavrni.

6. Sklep

165 Iz vsega, kar je bilo navedeno, izhaja, da tožeča stranka ni predložila dokazov, ki bi ovrgli presojo izpodbijane odločbe glede uporabe člena 81 ES.

166 Zlasti glede presoje vpliva sistema CES na prodajo znotraj območja ES/EFTA je treba povedati, da noben dokaz, ki ga je predložila tožeča stranka, ne omaja sklepa, do katerega je prišla Komisija po preučitvi pritožbe, torej da „ni bilo dokazano nobeno omejevanje konkurence, ki namerava ovirati ali otežiti trgovino z rezervnimi deli znotraj tega območja“ (izpodbijana odločba, točka 7.1, str. 22, tretji pododstavek).

167 Enako glede presoje vpliva sistema CES na prodajo med območji, do katere je prišlo med Združenimi državami in območjem ES/EFTA, noben dokaz, ki ga predloži tožeča stranka, ne ovrže sklepa Komisije po zaključenem upravnem postopku, ki določa, da sistem CES ne izolira trga Skupnosti, ko na njem prepoveduje konkurenco rezervnih delov, ki so bili iz Združenih držav uvoženi po cenah, nižjih od evropskih, in tudi ne vpliva na trgovino s temi rezervnimi deli znotraj Skupnosti (izpodbijana odločba, točka 7.2, str. 25, prva in druga alineja). Tako je treba opozoriti, da mora za utemeljitev uporabe pravil konkurence za sporazum, ki se nanaša na proizvode, ki so kupljeni v Združenih državah z namenom prodaje v Skupnosti, ta sporazum na podlagi vseh pravnih in dejanskih dejavnikov omogočati, da se z dovolj veliko stopnjo verjetnosti predvidi, da lahko več kot le nezatno vpliva na

konkurenco v Skupnosti in na trgovino med državami članicami (v tem smislu glej zgoraj navedeno sodbo Javico, točki 16 in 18). Zgolj dejstvo, da ima ravnanje določene učinke, kakršnikoli že so, na gospodarstvo Skupnosti, samo po sebi ni dovolj ozka povezava, ki bi potrdila, da gre lahko za pristojnost Skupnosti. Da bi se ta učinek lahko upošteval, mora biti bistven, torej občuten in nezanemarljiv.

168 Zato je treba prvi tožbeni razlog zavriniti.

D – *Drugi tožbeni razlog: sklepanje iz izpodbijane odločbe glede uporabe člena 82 ES*

1. *Vsebina pritožbe*

169 Tožeča stranka trdi, da je izpodbijana odločba napačna, ko v točki 8 trdi, da pritožba ne zatrjuje kršitve člena 82 ES.

170 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da glede zatrjevane kršitve člena 82 ES pritožba v svojem končnem delu navaja, da se je ravnanje družbe Caterpillar „lahko štelo za zlorabo prevladujočega položaja, ki ga prepoveduje člen [82] ES“ in da je bila družba Haladjian na razpolago Komisiji, da bi ji pomagala opredeliti upošteven trg, prevladujoč položaj družbe Caterpillar in zlorabo tega prevladujočega položaja, če je Komisija presodila, da je to treba preiskati. Poleg tega je treba poudariti, da je tožeča stranka v stališčih glede dopisa člen 6 o tem priznala, da če je res, da ni podkrepila

trditev glede kršitve člena 82 ES v pritožbi, je bilo to zato, ker je bila – in je še vedno – prepričana, da so ravnanja, ki se očitajo družbi Caterpillar, prepovedana s členom 81 ES. Ker v pritožbi ni bilo nobenega znaka, ki bi kazal na to, v čem bi ravnanje družbe Caterpillar lahko pomenilo zlorabo prevladujočega položaja, tožeča stranka napačno očita, da izpodbijana odločba navaja, da v pritožbi ni zatrjevala kršitve člena 82 ES

2. *Trditve iz povzetka z dne 11. avgusta 2000*

¹⁷¹ Izpodbijana odločba v točki 8 navaja, da je družba Haladjian le v povzetku z dne 11. avgusta 2000 izrecno, vendar na splošno in ne da bi predložila dokaze, zatrjevala kršitve člena 82 ES, ki zgolj naštevajo nekatera ravnanja zlorabe, ki jih omenja ta določba. Čeprav je upoštevala, da ima družba Caterpillar prevladujoč položaj na trgu svojih rezervnih delov, je izpodbijana odločba te očitke zavrgla.

a) Domnevna uvedba nepravilnih cen prenosov

¹⁷² Glede prve trditve kršitve člena 82 ES o uvedbi nepravilnih cen prenosov izpodbijana odločba navaja, da ta trditev ne more obveljati, saj družba Caterpillar ne določa nobene cene in njeni distributerji lahko svobodno predlagajo preprodajalcem in uporabnikom cene, po katerih nameravajo prodajati (izpodbijana odločba, točka 8, drugi pododstavek).

173 Tožeča stranka trdi, da je ta trditev napačna, upoštevajoč pritiske, ki jih je družba Caterpillar leta 1993 izvajala na družbo Maia. Poleg tega bi bilo tukaj osrednje vprašanje, ali za družbo Caterpillar dejstvo, da za 10 točk poveča prodajno ceno ameriškim distributerjem za rezervne dele, ki so namenjeni za izvoz v Evropo, in da evropskim preprodajalcem, ki nabavljajo v Združenih državah, ne daje količinskega popusta, pomeni nepravilno ceno. Glede tega tožeča stranka trdi, da bi, tudi če predpostavimo, da se lahko računa dodaten strošek za „odškodovanje“ evropskega distributerja, na ozemlje katerega se proizvodi izvažajo, kaznovanje ameriškega distributerja, ki izvažajo v Evropo, presegló ta cilj. Poleg tega naj izpodbijana odločba ne bi upoštevala informacij, ki jih je v upravnem postopku predložila tožeča stranka glede diskriminacije, ki jo je utrpel evropski uporabnik, ki kupuje v Združenih državah neposredno ali ob posredovanju od evropskega preprodajalca, tako da plačuje v dolarjih po tržni ceni, v primerjavi z evropskimi distributerji, ki kupujejo v Belgiji z evropskimi valutami po ceni, ki gotovo implicira nižji tečaj dolarja od njegovega realnega tečaja. Ta pomoč, ki jo družba Caterpillar dodeli svojim evropskim distributerjem, naj bi izkrivljala trg, ker naj bi jim omogočala, da kljubujejo uvozu iz Združenih držav.

174 Sodišče prve stopnje najprej in splošno ugotavlja, da trditve glede kršitve člena 82 ES, ki jih tožeča stranka prvič navaja v povzetku z dne 11. avgusta 2000, zatrjujejo zgolj, da je družba Caterpillar družbi Haladjian in drugim evropskim preprodajalcem naložila neugodne in diskriminatorne prodajne pogoje in da je zato „ravnanje [družbe Caterpillar] pomenilo zlorabo prevladujočega položaja v smislu člena 82 ES, ki se izraža zlasti z uvedbo nepravilnih transakcijskih cen, omejitvijo prodajnih mest v škodo potrošnikov in uporabo različnih pogojev za enake storitve za poslovne partnerje, kar so vse kršitve, ki jih izrecno določa člen 82 ES“. Tako tožeča stranka zgolj navaja formalni obstoj kršitev člena 82 ES, ne da bi to trditev podprla z ustreznimi navedbami in ne da bi za to predložila kakršenkoli dokaz.

- 175 Glede prve trditve družbe Haladjian je treba povedati, da tožeča stranka ne ugovarja temu, da družba Caterpillar svojim distributerjem, zlasti ameriškim, dopušča svobodo pri določanju cen preprodaje rezervnih delov njihovim strankam, kot je družba Haladjian. Tožeča stranka zgolj povzema navedbe, na katere je že bil podan odgovor, in trditve, za katere ni dovolj dokazov.
- 176 Tako glede zatrjevanih pritiskov, ki jih je družba Caterpillar leta 1993 izvajala na družbo Maia, preučitev stikov med tema dvema podjetjema glede naročila z dne 24. februarja 1993 v okviru prvega tožbenega razloga kaže na to, da Komisija ni storila očitne napake pri presoji, saj je povedala, da te stike lahko pojasnijo posebne okoliščine, kamor spada to naročilo (glej točki 155 in 156 zgoraj). Iz enakih razlogov ti stiki niso zadosten dokaz obstoja zatrjevanih nepravilnih transakcijskih cen, katerega zatrjuje družba Haladjian. Enako velja za možnost, ki jo ima evropski preprodajalec, da dobi količinski popust pri ameriških distributerjih družbe Caterpillar, ker se je to vprašanje preučilo v okviru prvega tožbenega razloga in ne kaže na obstoj morebitnega omejevanja konkurence v tem primeru (glej točko 62 zgoraj).
- 177 Poleg tega za trditev tožeče stranke, da naj bi povečanje cene družbe Caterpillar za 10 % za njene ameriške distributerje za naročila rezervnih delov za izvoz na območje ES/EFTA preseglo to, kar je nujno potrebno v sistemu CES, ni nobenega dokaza glede nesorazmernosti ali neutemeljenosti tega ukrepa. Ta trditev torej ne more zadostovati, da se omajajo objektivni razlogi razlike cen družbe Caterpillar za njene ameriške distributerje v primeru prodaje za izvoz, ki je navedena v izpodbijani odločbi, in sicer potreba po ohranjanju kakovosti in celovitosti njenega evropskega omrežja distribucije.

178 Prav tako podatki glede razvoja cen, ki jih je v Franciji ponujala družba Bergerat in ki jih je v Združenih državah dobila družba Haladjian med letoma 1992 in 2000, ki so bili predloženi v upravnem postopku v prilogi k povzetku z dne 11. avgusta 2000 in ki jih tožeča stranka navaja kot dokaz dejstva, da je bila žrtev diskriminacije v primerjavi z evropskimi distributerji družbe Caterpillar, ker naj bi morala svoje nakupe v Združenih državah plačati v dolarjih, čeprav lahko evropski distributerji kupujejo v Evropi pri družbi Caterpillar Overseas z evropskimi valutami, preračunanimi glede na tečaj dolarja, ne bi mogli zadostovati za ovrženje presoje izpodbijane odločbe glede domnevne uvedbe nepravičnih transakcijskih cen. V bistvu se te razlike v cenah, ki jih zatrjuje družba Haladjian, lahko zanesljivo pojasnijo po eni strani z apreciacijo dolarja glede na evropske valute v obdobju od 1992 do 2000 in po drugi strani s potrebami v distribucijskem omrežju družbe Caterpillar, če lahko družba Caterpillar na podlagi svoje poslovne politike odloči, da bo preprečila, da njeni evropski distributerji utrpijo neposredne učinke menjalnega tečaja. Poleg tega in predvsem naj položaja evropskih preprodajalcev ne bi izenačevali s položajem evropskih distributerjev družbe Caterpillar, saj prvi nimajo pogodbenih obveznosti, drugi pa jih imajo.

179 Zato tožeča stranka ni dokazala obstoja očitne napake pri presoji Komisije glede preučitve njene trditve o obstoju kršitve člena 82 ES zaradi tega, ker naj bi družba Caterpillar uvedla nepravične transakcijske cene.

b) Domnevna omejitev prodajnih mest v škodo potrošnikov

180 Glede druge trditve o kršitvi člena 82 ES glede omejitve prodajnih mest v škodo potrošnikov izpodbijana odločba navaja, da ta trditev ni utemeljena, saj uporabniki lahko brez pritiska dobavljajo porsod po svetu in preprodajalci lahko dobavljajo

v drugih geografskih območjih, tako da povedo, kdo so uporabniki na geografskem območju, kamor so namenjeni naročeni rezervni deli (izpodbijana odločba, točka 8, drugi pododstavek).

181 Tožeča stranka tej oceni nasprotuje in poudarja, da ne upošteva teže in strogosti sistema CES, ki naj bi zahteval informacije, ki presega to, kar je nujno. Prav tako naj bi dejstvo, da evropski preprodajalec ne more ustvarjati zalog v Združenih državah, kjer so rezervni deli cenejši, čeprav nabavlja za deklariranega uporabnika, povzročilo omejevanje možnosti dobavljanja evropskih uporabnikov. Tožeča stranka se glede tega sklicuje na potrdila, ki sta jih januarja in februarja 1993 predložili dve izmed njenih strank, ki sta želeli, da bi tožeča stranka lahko nudila večjo zalogo rezervnih delov.

182 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da iz preizkusa trditev iz prvega tožbenega razloga izhaja, da nobena od trditev ne kaže na to, da naročila evropskih uporabnikov, za katere družba Haladjian opravlja naročila v okviru sistema CES, niso bila izvedena (glej točke od 74 do 77 zgoraj). Prodajna mesta torej niso omejena v škodo uporabnikov, kot trdi tožeča stranka.

183 Sicer je treba upoštevati dejstvo, da je treba popolnoma zakonito voljo evropskih uporabnikov, da lahko pridejo do rezervnih delov, kupljenih v Združenih državah, kjer so cenejši, meriti glede na politiko trženja družbe Caterpillar – ki jo je Komisija sprejela –, ki želi omejiti to prodajo med območji, da bi dala prednost svojim evropskim distributerjem, ki morajo, da so lahko prisotni na trgu in da lahko ponujajo vse storitve, ki jih želi družba Caterpillar, kot je prodaja gradbenih strojev, prevzeti nase stroške, ki jih ne prevzamejo evropski preprodajalci, ki nabavljajo v Združenih državah za evropske uporabnike. Trditve tožeče stranke torej ne ovržejo tega položaja, ki tehta med interesi različnih zadevnih strank kljub volji, ki sta jo izrazili dve stranki družbe Haladjian, ki naj bi želeli čim bolj povečati svoje možnosti

dobave, ne da bi upoštevali interese družbe Caterpillar in njeno distribucijsko omrežje.

184 Zato tožeča stranka ni dokazala očitnih napak pri presoji Komisije glede preizkusa njenega zatrjevanja obstoja kršitve člena 82 ES zaradi dejstva, da je družba Caterpillar omejevala prodajna mesta v škodo potrošnikov.

c) Domnevna uporaba neenakih pogojev za primerljive posle za poslovne partnerje

185 Glede tretje trditve o kršitvi člena 82 ES glede uporabe neenakih pogojev za primerljive posle za poslovne partnerje izpodbijana odločba navaja, da pritožnica ne predloži nobenega dokaza, da je utrpela diskriminacijo glede na druge preprodajalce. Nasprotno, sistem CES naj bi enako obravnaval vse evropske preprodajalce (izpodbijana odločba, točka 8, drugi pododstavek).

186 Tožeča stranka zatrjuje, da tu upošteveno vprašanje ne bi bilo glede diskriminacije, ki jo je utrpela v primerjavi z drugimi evropskimi kupci – distributerji, preprodajalci in uporabniki –, in to za podobne količine. Zato naj bi dejstvo, da sistem CES evropske preprodajalce, kot je Haladjian, sprejema le pod pogojem, da niso zgolj posredniki za končne uporabnike, zanje uvedlo pogoje, ki objektivno niso utemeljeni in katerih edini cilj naj bi bil zmanjšati možnosti alternativne ponudbe.

187 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da tožeča stranka tudi tukaj ne more zahtevati enakega poslovnega obravnavanja, kot ga je družba Caterpillar odobrila svojim

evropskim distributerjem, saj te distributerje zavezujejo pogodbene obveznosti, ki jim družba Haladjian ni podvržena. Ta kategorija kupcev se torej razlikuje od preprodajalcev in uporabnikov, ki jih te obveznosti ne zavezujejo.

- 188 Tako tožeča stranka ne dokaže očitnih napak pri presoji Komisije glede preučitve njene trditve glede obstoja kršitve člena 82 ES zaradi uporabe neenakih pogojev za primerljive posle za poslovne partnerje.

3. *Ostali očitki tožeče stranke*

- 189 Tožeča stranka nasprotuje izpodbijani odločbi, ker popolnoma zanemarja druga ravnanja družbe Caterpillar, ki naj bi izhajala iz politike sistematičnega izključevanja tožeče stranke, ker je slednja edini konkurent evropskih distributerjev v Evropi. Ta ravnanja, ki jih je večinoma izvedla družba Caterpillar z družbo Bergerat, naj bi bila nadzor nad svojim dobavljanjem, „luknje“ v sistemu CES, ki naj bi družbi Bergerat omogočile, da prevzame njene stranke, povračilo „kreditnega dobička“ družbi Bergerat, ki naj bi temu podjetju omogočilo, da se seznanj z zneskom nakupov, ki jih je v Združenih državah za svoje francoske stranke izvedla družba Haladjian, ravnanja, ki so želela očrtniti njene dejavnosti in na splošno dejavnosti preprodajalcev s tem, da so namigovala na to, da kakovost in pristnost delov, ki jih ti prodajajo, nista zagotovljeni.

- 190 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da teh očitkov, zlasti tistih, ki se nanašajo na dejanja, ki se očitajo družbi Bergerat, tožeča stranka v upravnem postopku ni navajala kot zatrjevanja kršitev člena 82 ES. Izpodbijani odločbi torej ni mogoče očitati, da jih s tega vidika ni preučila.

4. *Sklep*

- 191 Iz zgoraj povedanega izhaja, da trditve, ki jih je navedla tožeča stranka glede obrazložitve iz izpodbijane odločbe glede uporabe člena 82 ES, ne ovržejo presoje dejanskih in pravnih dejavnikov, ki jo je v tem okviru izvedla Komisija. Zato je treba drugi tožbeni razlog zavrnilni.

E – *Tretji tožbeni razlog: kršitev pravil postopka*

1. *Očitek nerazumne dolžine trajanja postopka*

- 192 Tožeča stranka trdi, da je upravni postopek od vložitve pritožbe do zavrnilne odločbe trajal skoraj deset let, in trdi, da tako dolg postopek ni razumen. Preiskava naj bi bila predolga, ker je od vložitve pritožbe oktobra 1993 do septembra 2000, ko so jo službe Komisije ustno obvestile, da nameravajo postopek zaključiti, preteklo sedem let. Prav tako je morala tožeča stranka od oktobra 2000 večkrat intervenirati, med drugim je vložila tožbo zaradi nedelovanja, da je končno prejela dopis člen 6 in končno odločbo. Nerazumna dolžina upravnega postopka naj bi poleg tega vplivala tudi na vsebino spisa, saj je tožeča stranka izgubila možnost, da bi zbrala dodatne dokaze glede sprotnih cen ob vzpostavitvi sistema CES.

- 193 Sodišče prve stopnje najprej opozarja, da naj v primeru, ko je izpodbijana odločba odločba, s katero se pritožba zavrne, morebitno zavlačevanje pri obravnavanju te pritožbe načeloma ne bi vplivalo na vsebino končne odločbe, ki jo je sprejela Komisija. V bistvu naj to zavlačevanje razen v izjemnem stanju ne bi spreminjalo temeljnih dejavnikov, ki glede na primer pomenijo obstoj ali neobstoj kršitve pravil konkurence ali ki opravičujejo to, da Komisija ne izvede preiskave (sklep Sodišča z dne 13. decembra 2000 v zadevi SGA proti Komisiji, C-39/00 P, Recueil,

str. I-11201, točka 44). Trajanje preiskave pritožbe torej načeloma ne škoduje pritožniku, ko pride do zavrnitve.

- 194 Poleg tega v tem primeru tožeča stranka ne izkaže na primeren način, v čem je lahko trajanje upravnega postopka vplivalo ali spremenilo temeljne dejavnike, ki jih je upoštevala izpodbijana odločba.
- 195 Sicer je treba povedati, da dejstvo, da je Komisija pri sprejetju odločbe po koncu upravnih postopkov glede politike konkurence spoštovala razumen rok, pomeni uporabo načela dobrega upravljanja (glede zavrnitve pritožbe glej sodbo Sodišča z dne 18. marca 1997 v zadevi Guérin automobiles proti Komisiji, C-282/95 P, Recueil, str. I-1503, točki 37 in 38). Razumno trajanje takega postopka je treba presojati glede na okoliščine vsake posamezne zadeve in zlasti glede na njen okvir, glede na različne faze v postopku, ki jih mora Komisija upoštevati, glede na kompleksnost zadeve in glede na pomen zadeve za različne stranke (sodba Sodišča prve stopnje z dne 22. oktobra 1997 v združenih zadevah SCK in FNK proti Komisiji, T-213/95 in T-18/96, Recueil, str. II-1739, točka 57).
- 196 V tem primeru je razlog za trajanje postopka kompleksnost dejstev, ki omaja svetovno in evropsko politiko trženja pomembnega podjetja in nujnost preučiti številne trditve in priložene dokumente, ki jih je predložila tožeča stranka. Tako je tožeča stranka kot dopolnilo pritožbe, vložene 18. oktobra 1993, do katere je prišlo v okviru postopka, ki ga je prej začela Komisija zoper družbo Caterpillar po poslanem obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah 12. maja 1993, na Komisijo naslovila več pisem aprila in maja 1994, avgusta 1995, maja in avgusta 1997, novembra in decembra 1997 in avgusta 2000, da bi jo obvestila o novih dejavnikih ali da bi izrazila stališče glede stanja postopka. Tudi v odgovoru na dopis člen 6, ki je bil tožeči stranki poslan 19. julija 2001, je slednja 22. oktobra 2001 poslala izčrpne

pripombe, ki bi jih Komisija morala preučiti, preden je 1. aprila 2003 sprejela izpodbijano odločbo.

197 Zato je treba očitek glede nerazumne dolžine upravnega postopka zavrniti.

2. Očitki glede pomanjkanja skrbnosti in nepristranskosti pri preizkusu pritožbe in glede pomanjkanja obrazložitve izpodbijane odločbe

198 Tožeča stranka trdi, da Komisija ni ravnala skrbno in nepristransko, ko je njeno pritožbo zavrnila, ne da bi vsaj preučila položaj upoštevnega trga, čeprav je imela Komisija o tem na voljo informacije, in sicer tabelo, ki je priloga k pritožbi, ki naj bi prikazovala zmanjšanje prodaje družbe Haladjian od leta 1989 do leta 1992 in ki je bila ažurirana leta 1999, ter podatke glede prodanih proizvodov in cen različnih distributerjev v Evropi in Združenih državah, ki so jih predložili družba Haladjian ali distributerji. Poleg tega tožeča stranka zatrjuje, da bi morala Komisija v izpodbijani odločbi pojasniti razloge, zakaj se je odločila, da zavrne pritožbo, čeprav je sedem let dajala drugačne znake. Tožeča stranka navaja, da ji je Komisija z dopisom z dne 13. aprila 1995 povedala, da so bili določeni dokazni elementi iz spisa „posebej pomembni“ ali da je dopis K. Van Mierta, ki je bil takrat član Komisije, zadolžen za konkurenco, z dne 15. junija 1999 namigoval na to, da bo obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah poslano družbi Caterpillar.

199 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da Komisija pri obrazložitvi odločb ni zavezana, da mora za zagotavljanje uporabe pravil konkurence sprejeti stališče glede vseh trditev, ki jih stranke navajajo v podporo svoje zahteve. Zadostuje, da v besedilu odločbe navede dejstva in pravne preudarke, ki imajo bistven pomen (sodba Sodišča prve

stopnje z dne 17. julija 1998 v zadevi ITT Promedia proti Komisiji, T-111/96, Recueil, str. II-2937, točka 131).

200 Glede trditve, da Komisija ni preučila položaja ustreznega trga, je treba povedati, da izpodbijana odločba v točki 4 opredeljuje zadevni trg glede zadevnih proizvodov, torej gradbenih strojev in njihovih rezervnih delov, in geografske velikosti tega trga. Poleg tega izpodbijana odločba jasno predstavlja dejstva in pravne preudarke, ki utemeljujejo zavrnitev pritožbe glede zatrjevanj kršitve členov 81 ES in 82 ES. Komisiji torej ni mogoče očitati, da se v upravnem postopku ali v izpodbijani odločbi ni sklicevala na dokumente, za katere tožeča stranka ne dokaže njihove bistvene narave.

201 Treba je tudi poudariti, da je dopis Komisije z dne 13. aprila 1995 zgolj spraševal tožečo stranko, kateri od dokumentov iz spisa, ki so posebnega pomena, so tisti, ki so lahko zaupni glede družbe Caterpillar in s katerimi se to podjetje ne sme seznaniti. Tudi dopis z dne 15. junija 1999, ki ga je na tožečo stranko naslovil član Komisije K. Van Miert, je le navajal, da so „zaradi nedavne sodbe v zadevi Javico [njene] službe zaključ[evale] postopke predhodnih posvetovanj pred pošiljanjem novega obvestila o možnih kršitvah“ in da bi morala pritožnica vseeno videti, „da je bilo [zanjo] nemogoče, da v tej fazi vnaprej predvidi izid teh posvetovanj“. Ti dokumenti torej ne kažejo na to, da je Komisija tožeči strani sedem let dajala znake, glede na katere je mislila, da se je Komisija odločila, da bo prej kaznovala družbo Caterpillar na podlagi členov 81 ES in 82 ES kot zavrnila pritožbo, in se v okviru končne odločbe sploh niso preučevali.

202 Zato je treba očitke glede pomanjkanja skrbnosti in nepristranskosti pri preučevanju pritožbe in zaradi pomanjkanja obrazložitve izpodbijane odločbe zavriniti.

3. Očitek glede kršitve člena 6 Uredbe št. 2842/98

203 Tožeča stranka trdi, da je Komisija kršila člen 6 Uredbe št. 2842/98, ki določa, da če Komisija meni, da na podlagi podatkov, ki jih ima, ni zadostne podlage za ukrepanje na pritožbo, obvesti pritožnika o svojih razlogih in določi rok, do katerega lahko pritožnik pisno predloži svoja stališča. V tem primeru naj Komisija ne bi bila dolžna predložiti svojih stališč glede razlogov za zavrnitev pritožbe. Izpodbijana odločba tako tožeči stranki očita, da ni predložila dovolj dokazov, zlasti glede resničnosti nakupov pri družbi Maia po Consumer price v dolarjih pred 14. februarjem 1993 ali glede dejstva, da so bila naročila pri družbi Maia namenjena v Francijo in ne v Afriko, ne da bi ji dala možnost, da ta vprašanja obrazloži v svojih stališčih glede dopisa člen 6.

204 Vendar Sodišče prve stopnje ugotavlja, da je dopis člen 6 določal, da je Komisija, potem ko je analizirala različne dokumente iz upravnega postopka, sklenila, da „v tem stanju, na podlagi podatkov, ki jih ima, ni zadostne podlage za ukrepanje na pritožbo“. Natančneje glede dokumentov, ki se nanašajo na družbo Maia, iz dopisa člen 6 izhaja naslednje:

„Družbi ICBO in Schmidt od družbe Maia dobita dele po drugih cenah ('Consumer price' v dolarjih ali 'mednarodna cena' v dolarjih) in – očitno nižjih – od italijanskih cen, [ker] prikažeta, da so njuni deli namenjeni v Združene države, v katere zaradi cen, ki so veliko nižje od cen v Evropi, izvoz po tekočih evropskih cenah po navadi ni donosen. Ti deli so v resnici namenjeni družbi Haladjian [...] za njene poslovne dejavnosti v Afriki in v Franciji.“

205 V odgovoru na to predstavitev razmišljanja, ki ga je nameravala upoštevati Komisija, je družba Haladjian zatrjevala, ne da bi glede tega predložila dokaze, da so bili rezervni deli, ki jih je kupila ob posredovanju družb ICBO in Schmidt, namenjeni v Francijo in da si družba Maia ni upala odkrito dobavljati družbi Haladjian, saj ji je pretela grožnja razdrtja pogodbe z družbo Caterpillar. Zato se tožeča stranka ne more čuditi, da izpodbijana odločba na te pripombe odgovarja s tem, da navaja, da družba Haladjian ni nikoli dokazala niti, da je zanjo pri družbi Maia veljala mednarodna cena, niti, da je bil končni namembni kraj prodaje ob posredovanju družb ICBO in Schmidt Francija in ne Afrika.

206 Posledično je treba očitke kršitve člena 6 Uredbe št. 2842/98 zavriniti.

4. Očitki glede kršitve pravice dostopa do spisa

207 Tožeča stranka opozarja, da je z dopisom z dne 23. oktobra 2001 pooblaščenca za zaslišanje zaprosila za izvod obeh dokumentov, na katera se nanaša dopis člen 6, in sicer podatkov o cenah, ki naj bi jih ponujali nekateri evropski distributerji družbe Caterpillar (glej dopis člen 6, točka 5.1) in dokumentov v lasti Komisije, ki prihajajo od družbe Leverton (glej dopis člen 6, točka 7.1(d)). Z dopisom z dne 10. decembra 2001 je pooblaščenec za zaslišanje po eni strani odgovoril, da so podatki o cenah družbe Caterpillar za njene različne distributerje zaupni podatki, in poudaril, da ker zavrnitev pritožbe ni temeljila na določenih ravneh cen, seznanjenost z dokumenti za pritožnico ni bila nepogrešljiva. Pooblaščenec za zaslišanje je po drugi strani povedal, da je dokument družbe Leverton, o katerem ni bil obveščen, tej družbi prepovedal, da se za dobavljanje zunaj sistema CES obrne na ameriško hčerinsko družbo. Pooblaščenec za zaslišanje je iz tega sklepal, da ta dokument za zavrnitev pritožbe ni bil odločilen.

208 Vendar tožeča stranka zatrjuje, da je bil v nasprotju s tem, kar trdi pooblaščenec za zaslišanje, dokument o načinu, kako družba Caterpillar uporablja sistem CES za ameriško hčerinsko družbo evropskega distributerja, za obravnavanje v tej zadevi popolnoma upošteven, če je omogočal analizo učinkov sistema CES na konkurenco znotraj Skupnosti. Poleg tega tožeča stranka navaja, da je dopis člen 6 navedel določene podatke glede cen družbe Caterpillar za svoje distributerje, čeprav se to v izpodbijani odločbi ne upošteva. Te informacije naj bi bile upoštevne pri določanju vsebine politike cen družbe Caterpillar do njenih distributerjev. Tako naj bi bilo koristno preveriti, ali obstaja povezava med popusti, ki jih je družba Bergerat ponudila nekaterim strankam družbe Haladjian leta 1993, in cenami, ki so pri družbi Caterpillar v tem obdobju veljale za tega distributerja, ali bolj na splošno, če se cene družbe Caterpillar, ki veljajo za njene distributerje, bistveno razlikujejo od cen, ki veljajo za ameriške distributerje, in če je odgovor pritrdilen, zakaj.

209 Poleg tega tožeča stranka navaja, da izpodbijana odločba ne upošteva dejstva, da naj bi zaposleni iz družbe Maia v upravnem postopku priznal, da bi mu družba Caterpillar ukinila popuste, če bi prodajal družbi Haladjian.

210 Zaradi vseh teh razlogov tožeča stranka Sodišče prve stopnje naproša, naj stori vse, kar je mogoče, da preveri, ali spis Komisije ne vsebuje dejavnikov, ki jih slednja ni upoštevala ali jih je napačno analizirala, da bi preverilo, ali odločba resnično temelji na pravih dejstvih in ali ne vsebuje očitnih napak presoje, ki obstajajo poleg teh, ki jih je tožeča stranka že lahko predstavila. S tem, da je vložila to zahtevo, se tožeča stranka zaveda, da kot pritožnica nima enake pravice do dostopa do spisa, kot jo imajo zadevna podjetja. Ne zatrjuje niti poznavanja poslovnih skrivnosti. Zato Sodišču prve stopnje predlaga, naj se seznaní neposredno s spisom ali vsaj s katerimkoli dokumentom, za katerega bo presodilo, da bo zanj koristen, ob upoštevanju potrebe po razjasnitvi vseh negotovosti z namenom rešitve spora.

- 211 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da trditve tožeče stranke v okviru očitka kršitve pravice dostopa do spisa nikakor ne ovržejo presoje pooblaščenca za zaslišanje, da je bila vsebina dokumentov tajna zaradi razlogov poslovnih tajnosti. Torej naj tu ne bi šlo za kršitev pravice dostopa do spisa.
- 212 Poleg tega za nasprotovanje presoji pooblaščenca za zaslišanje, da seznanjenost z zadevnimi dokumenti nikakor ni bila nujno potrebna za razumevanje razlogov, zaradi katerih je bila pritožba družbe Haladjian zavrnjena, tožeča stranka zgolj hipotetično in vnaprej navaja, kakšen interes je imela Komisija za preučitev politike cen družbe Caterpillar do svojih distributerjev. Glede tega je treba opomniti, da po pritožbi glede kršitve členov 81 ES in 82 ES Komisija ni dolžna začeti postopka za ugotavljanje teh kršitev, ampak mora zgolj preučiti pravne in dejanske elemente, ki ji jih je predstavila pritožnica, da presodi, ali slednji kažejo na ravnanje, ki izkrivlja konkurenco znotraj skupnega trga in vpliva na trgovino med državami članicami (glej točke od 26 do 28 zgoraj). Torej Komisiji ne moremo očitati, da v izpodbijani odločbi ni podrobno razložila politike cen družbe Caterpillar do njenih distributerjev, upoštevajoč, da ta odločba s pravnega stališča dovolj dobro predstavi razloge, zaradi katerih je treba navedbe družbe Haladjian glede kršitev členov 81 ES in 82 ES zavrniti.
- 213 Sodišče prve stopnje torej ne presoja, da mora odrediti pripravljalne ukrepe, da naloži Komisiji, naj predloži vse dokumente, ki so potrebni za rešitev spora, kot odgovor na tako zahtevo tožeče stranke.

- 214 Nazadnje je treba povedati, da se tožeča stranka za zatiranje razglasitve ničnosti izpodbijane odločbe ne more prvič sklicevati na fazo sodnega postopka zato, ker je po njenem mnenju na sestanku v kabinetu člana Komisije K. Van Mierta 29. junija 1998 eden od intervenientov povedal, da je „pri nadzoru odgovorni družbe Maia [pisno] priznal, da če bi družba Caterpillar vedela, da prodaja družbi Haladjian, [bi se] njeni popusti ukinili“. Čeprav predpostavimo, da je to res, kar iz spisa ne izhaja, naj ne bi zadostovalo, da bi omajali izpodbijano odločbo, ker ta navaja, da je družba Caterpillar pred februarjem 1993 grozila družbi Maia, da bo razdrila njeno pogodbo o distribuciji, če bi se izkazalo, da ravna v obid pravilom sistema CES tako, da prodaja zunaj območja, ne da bi spoštovala ustrezna pravila. Komentar odgovornega družbe Maia, na katerega se sklicuje zgoraj, bi lahko torej povsem spadal v okoliščine, v katerih je družba Caterpillar zagrozila, da bo razdrila pogodbo družbe Maia, če bo ta še naprej prodajala prek posrednika ICBO/Schmidt, kar je bilo prijavljeno z anonimnim dopisom iz februarja 1990.
- 215 Zato je treba očitke kršitve člena 6 Uredbe št. 2842/98 zavrniti.
- 216 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba tretji tožbeni razlog v celoti zavrniti.
- 217 Zato je treba tožbo v celoti zavrniti.

Stroški

- 218 V skladu s členom 87(2) Poslovnika Sodišča prve stopnje se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožeča stranka s svojimi tožbenimi predlogi

ni uspela, zato se ji v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo njenih stroškov in stroškov, ki so jih priglasili Komisija in intervenienta.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (prvi senat)

razsodilo:

- 1. Tožba se zavrne.**
- 2. Tožeča stranka nosi svoje stroške in stroške, ki so jih priglasili Komisija in intervenienta.**

García-Valdecasas

Cooke

Trstenjak

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 27. septembra 2006.

Sodni tajnik

Predsednik

E. Coulon

R. García-Valdecasas

Stvarno kazalo

Dejansko stanje	II - 3785
A – Zadevne družbe	II - 3785
B – Upravni postopki	II - 3786
1. Postopek, ki ga je začela Komisija zoper družbo Caterpillar	II - 3786
2. Postopek, uveden po pritožbi družbe Haladjian	II - 3786
Postopek in predlog strank	II - 3788
Pravno stanje	II - 3790
A – Uvodne ugotovitve glede obsega obveznosti, ki jih ima Komisija med preiskavo pritožbe glede kršitve členov 81 ES in 82 ES	II - 3790
B – Splošna predstavitev „sistema CES“, očitkov družbe Haladjian in izpodbijane odločbe	II - 3793
1. Opis sistema CES	II - 3793
2. Predstavitev očitkov družbe Haladjian	II - 3796
3. Izpodbijana odločba in tožba družbe Haladjian	II - 3796
C – Prvi tožbeni razlog: obstoj očitnih napak pri presoji dejstev in napačne uporabe prava glede uporabnosti člena 81(1) ES	II - 3798
1. Očitki glede sistema CES	II - 3799
a) Vpliv na omejitev prodaje med območji	II - 3799
Trditve strank	II - 3799
Presoja Sodišča prve stopnje	II - 3801
b) Očitek glede seznama preprodajalcev med območji	II - 3804
c) Očitek glede nadziranja namembnega kraja prodaje med območji	II - 3805
d) Očitek glede pozne dodelitve kod CES	II - 3806

2. Očitki glede dopisa družbe Caterpillar njenim evropskim distributerjem z dne 15. decembra 1982	II - 3808
3. Očitki glede dokumentov, ki se nanašajo na družbo Bergerat in na ponudbe, ki jih je družba Bergerat podila strankam družbe Haladjian	II - 3810
a) Očitek glede dopisa družbe Caterpillar družbi Bergerat z dne 19. julija 1990	II - 3810
Izpodbijana odločba	II - 3810
Trditve strank	II - 3811
Presoja Sodišča prve stopnje	II - 3812
b) Očitek glede ponudb družbe Bergerat strankam družbe Haladjian	II - 3813
Izpodbijana odločba	II - 3813
Trditve strank	II - 3814
Presoja Sodišča prve stopnje	II - 3815
4. Očitki glede dokumentov, ki se nanašajo na družbo Leverton	II - 3818
a) Izpodbijana odločba	II - 3818
b) Trditve strank	II - 3818
c) Presoja Sodišča prve stopnje	II - 3819
5. Očitki glede dokumentacije glede družbe Maia	II - 3820
a) Dokumentacija glede omrežja Maia/ICBO/Schmidt	II - 3820
Izpodbijana odločba [točka 6.3 in točka 7.1 c)]	II - 3820
Trditve strank	II - 3822
Presoja Sodišča prve stopnje	II - 3825
b) Dokumenti glede naročila z dne 24. februarja 1993	II - 3828
Izpodbijana odločba	II - 3828
Trditve strank	II - 3831
Presoja Sodišča prve stopnje	II - 3835
	II - 3859

6. Sklep	II - 3839
D – Drugi tožbeni razlog: sklepanje iz izpodbijane odločbe glede uporabe člena 82 ES	II - 3840
1. Vsebina pritožbe	II - 3840
2. Trditve iz povzetka z dne 11. avgusta 2000	II - 3841
a) Domnevna uvedba nepravilnih cen prenosov	II - 3841
b) Domnevna omejitev prodajnih mest v škodo potrošnikov	II - 3844
c) Domnevna uporaba neenakih pogojev za primerljive posle za poslovne partnerje	II - 3846
3. Ostali očitki tožeče stranke	II - 3847
4. Sklep	II - 3848
E – Tretji tožbeni razlog: kršitev pravil postopka	II - 3848
1. Očitek nerazumne dolžine trajanja postopka	II - 3848
2. Očitki glede pomanjkanja skrbnosti in nepristranskosti pri preizkusu pritožbe in glede pomanjkanja obrazložitve izpodbijane odločbe	II - 3850
3. Očitek glede kršitve člena 6 Uredbe št. 2842/98	II - 3852
4. Očitki glede kršitve pravice dostopa do spisa	II - 3853
Stroški	II - 3856